PAZAR
29
ARALIK
1957
Yıl: 18 - Sayı: 6004
FİYATI 15 Kr.

VATAN

BAŞYAZARI:
Ahmed Emin YALMAN

DOĞRUYA DOĞRU - İĞRİYE İĞRİ

Telgraf: VATAN - İstanbul
Adres: Cağaloğlu Mollafenari 30/32
Tel: 27 42 07 — 22 93 15 — 22 93 16

GENÇ NESLİN DEĞERLİ HİKÂYECİLERİNDEN
MÜZAFFER BUYRUKÇU'NUN
YENİ HİKÂYE KİTABI
ACI
ÇIKTI. 100 KURUŞ
YEDİTEPE YAYINLARI
P.K. 77. İSTANBUL

TADİL MUHALEFETİ SARSMADI

"CHP Meclis Grupu azimle çalışmaya devam edecek,,

Bölükbaşı, sâdece yeni bir güçlük, diyor

Suphi Batur'a göre, iktidarın içtüzük'te yaptığı değişiklikler mutlak butlan ile mâlûldür, bu yüzden de kanunî kıymet ve icraî kuvvetten mahrumdur

Meclis İç Tüzüğünde yapılması tasarlanan değişikliklerin, B.M.M. de, D.P. çoğunluğu tarafından kanunlaştırılması ve soru müessesesi, milletvekili dokunulmazlığı, kürsü bağımsızlığı gibi, Anayasa ile teminat altına alınmış parlâmento müesseselerinin ağır kayıtlara bağlanması, muhalif çevrelerde çeşitli tepkiler uyandırmıştır. Bununla beraber, C.M.P. Genel Başkanı Osman Bölükbaşı, muhalefetin meclis içindeki çalışmalarının güçleştiğini kabul etmekte, fakat buna rağmen, vazifelerine devam etmeleri gerektiğini ileri sürmektedir.

YEDİ CANLI MUHALEFET

Bölükbaşıya göre ardarda çıkan her antidemokratik kanundan sonra, muhalefetin «artık çalışamaz» hale geldiği fikri savunulmuş, fakat buna rağmen muhalefet «bir şey olmamıştır». C.M.P. Genel Başkanı, «Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu çıktı, muhalefet öldü dedik, Basın Kanunu çıktı, bu defa tamamen öldük dedik. Ama görüyorsunuz ki, muhalefete bir şey olmadı. Yalnız sıtgıde vazife görebilmesi güçleşiyor» demektedir.

«BÜTÜN KAPILAR KAPANDI!...»

Öte yandan C.H.P. İl Başkanı Şemseddin Günaltay ise, Bölükbaşıdan daha kötümser düşünmektedir. Dün bu konudaki düşüncesini sorduğumuz Semseddin Günaltay, «Olan olmuştur. Bu, geriye, sorumsuzluğa doğru atılmış büyük bir adımdır» demiştir.

MUTLAK BUTLAN İLE...

C.M.P. Genel İdare Kurulu üyesi ve Genel İdare Kurulu sözcüsü Suphi Batur ise, iç tüzükte yapılan değişiklikleri şekli ve muhtevası yönünden incelemekte, bu tasarrufun hukuk diliyle «mutlak butlan ile malûl» olduğu fikrini savunmaktadır.

Suphi Batur şunları söylemiştir:

«Meclis Dahili Nizamnamesi ister kanun olarak nazarı itibara alınsın, ister Fransızların «Decret» tabir ettikleri nizamname veya talimatname olarak vasıflandırılsın, A-

(Devamı Sa. 5 Sü. 1 de)

İçtüzük'te yapılan son tadilât

PARTİ GRUPLARI

Yeni değişikliğe göre C.M.P. ve Hür. P. Grupları ortadan kalkmıştır. Bir partinin Mecliste grup teşkil edebilmesi için milletvekili sayısının yüzde beşine, yani 31 milletvekiline sahip olması gerekmektedir.

SORU ÖNERGELERİ

Soru önergeleri Cuma günleri bir saat içinde görüşülecektir. Bir önergenin cevap ve yalnız mütalâası beş dakikadan fazla sürmiyecektir. Soru önergeleri gerekçe veya 3. şahıslar hakkında isim tasrihi suretiyle hiç bir isnadı ihtiva etmiyecektir.

Bakan isterse soruya, (umumi menfaat mülâhazasına mebni) cevap vermiyebilecektir.

Bakanlara sorulan sorular bütçe görüşmeleri sırasında tekrarlanamıyacaktır.

KONUŞMALAR

Parti Grupları adına yapılan konuşmalar bir defaya mahsus olmak üzere sıraya tâbi olmıyacaktır. Grupları adına yapılacak diğer konuşmalar milletvekilleri gibi sıraya tâbi olacaktır.

TUTANAK

Bir milletvekili kürsüde gaiz ve müstehcen ve tahrik edici sözler kullanırsa Başkan bu sözleri tutanaktan çıkarabilecektir.

YAYIN

Bir milletvekilinin adil mercilerce

(Devamı Sa. 5 Sü. 6 da)

YILBAŞI — Yeni yılın yaklaşmış olması dolayısiyle çarşı ve pazarlarda alış veriş hararetlenmiştir. Bu sırada vatandaşların bilhassa kuru yemişçi dükkânlarına itibar ettiği görülmektedir. Bu durumun kuru yemişçilerin etiketlerinde alış fiyatlarının satış fiyatlarından çok daha fazla olusundan ileri geldiği anlaşılmaktadır. Öte yandan meyvalarda narenciyenin bolluğuna karşılık, elma mevcut olmadığı, bakkallarda peynir kuyruklarının devam ettiği gözden kaçmamaktadır. Yukarıda bir oyuncakçı dükkânının hâli görülmektedir.

C. H. P. Meclis Grupunun dünkü tebliği

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 28 — C.H.P. Meclisi dün başlayan çalışmalarını bu akşam tamamlamıştır. Öğleden önce üç saat, öğleden sonra da altı saat İnönünün başkanlığında çalışan Parti Meclisi şu tebliği yayınlamıştır:

« C.H.P. Meclisi gündemindeki konularla il başkanları toplantısında öne sürülen görüşleri incelemiş ve partinin umumi politikasını gözden geçirmiştir.

Parti Meclisi o kanaattedir ki, memleketimizde insan haklarına müstenit Batılı mânasında demokrasi nizamının tekâmülü için daha büyük gayretle çalışmak gerekmektedir.

Rejim dâvasının her zaman tek rarladığımız muhtelif mevzuları vardır. Bu mevzulardan eşit şartlar içinde seçim emniyeti, adalet istikläli, basın hürriyeti en başta gelmektedir.

Büyük Millet Meclisi çalışmalarını tanzim eden iç tüzük tadilâtı nın müzakeresinde Meclis Grupumuz vazifesini hakkiyle ifa etmiştir.

Parti Meclisi demokratik rejimin tekâmülü için vatandaşta ve basında gördüğü samimî ve ciddî

(Devamı Sa. 5 Sü. 1 de)

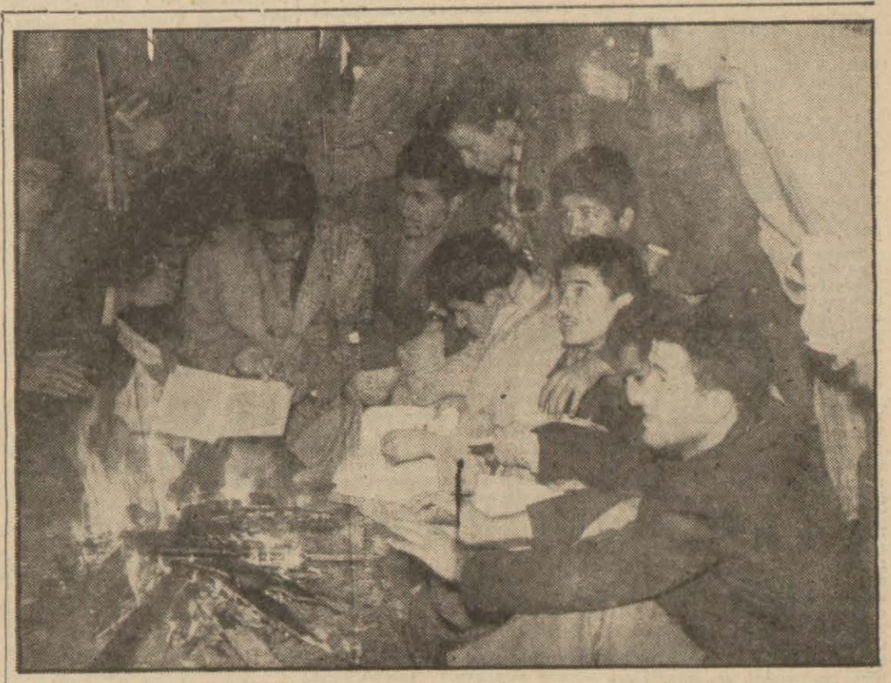

TALEBELER YURDUN BAHÇESİNDE TAHTAPARÇASI YAKARAK ISINIYORLAR

Üniversiteli 48 talebe sokak ortasında geceledi

FATİH'DEKİ VAKIFLAR YURDUNDAN ATILAN GENÇLERİN ZÂTÎ EŞYALARI DA GASBEDİLMİŞ

Fakülte yönetmeliklerinin bir türlü düzene sokulamaması, öğrencileri sadece imtihanlarda mağdur etmekle kalmadı. Çapraşık hükümleri ile şöhreti bilinen bu yönetmelikler, Vakıflar öğrenci yurdundan dün de 48 öğrencinin polis vasıtası ile karga tulumba sokağa atılmalarına sebebiyet verdi. Öğ-

(Devamı Sa 5 Sü. 5 de)

BAŞYAZI

Hâkimiyet hâlâ MİLLETİNDİR...

ÖZCAN ERGÜDER

C.H.P., Hür. P.ve C.M.P. milletvekillerinin bütün müca. delelerine ve hattâ bazı Demokrat Parti milletvekillerinin bilhassa başlarda göstermek cesaretinde bulundukları «sessiz» muhalefete rağmen, İktidar, Büyük Millet Meclisinin iç tüzüğünü değiştirdi. Anayasanın temel prensiplerine tamamen aykırı olarak yapılan bu değişiklikten maksat, milletin hükümeti mürakabe ile vazifelendirdiği vekillerinin vazifelerini yapamamalarını sağlamaktır. Bundan evvelki devrede 60 muhalif milletvekilinden rahatsız olan İktidar, bunlardan kurtulmak için erken bir seçim yapmış, fakat seçimin neticesi kendisi için eski. sinden de fena bir hâl arzedince, millete yaptıramadığı işi bu sefer doğrudan doğruya ve alenen kendisi yapmak istemiştir. İşte üç tüzük tâdilâtı» meselesinin özü kısaca budur.

İç tüzüğün gerçekten de değiştirildiğini göz önünde bulundurursak, İktidarın yukarıda izah ettiğimiz esas gayesinde muvaffak olduğu neticesini çıkarmamız gerekir. Meselâ, Türkiyeyi iyi tanımayan bir yabancının sırf haberleri okuyarak edineceği intiba, bundan böyle muhalefetin artık çalışamıyacağı, gazetelerin tamamen susmak mecburiyetinde kalacağı ve milletvekilliği müessesesinin sayın Barutçu'nun tâbiri ile sadece «Cumhuriyet etiketinin» muhafaza etmiş olmak için bütün bütüne kaldırılmadığı olabilir. Böyle bir kanaat bizzat Türk vatandaşlarına, hattâ bir Türk milletvekiline bile gelebilir. Nitekim Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinden Ferda Güley samimi bir teessürle «Hâkimiyet artık hükümetindir,» demiştir. Fakat her şeye rağmen sayın Güley'in kasdettiği mânâda «hâkimiyet» hükümetin değildir. Hâkimiyet hâlâ milletindir. Bunun aksini temin etmek için şimdiye kadar alınan bütün şiddet tedbirleri nasıl hemen hemen hiç tesirsiz kalmışsa, bu son tedbir ve bunu takip edecek müstakbel tedbirler de tesirsiz kalacaktır. Anayasamızın verdiği teminatlara dayanarak muhalefet ve basın, sadece meşrû yollardan millete karşı vazifelerini yapmaya devam edeceklerdir.

Olaylar bu yeni tedbirlerle de İktidarın hiç bir şey kazanmadığı, aksine bir parti olarak çok şey kaybettiği neticesini çıkarmak tabiidir. Meclisin cuma günkü toplantısında muhalefet sözcülerinin yalnız haklı değil, aynı zamanda da yüksek seviyeli konuşmaları İktidar sözcülerinin konuşmaları ile mukayese eden halk şüphesiz kı hükmünü vermiştir. Seçimlerd- Demokrat Partiye rey vermiş olan büyük kütleden kaçının şu anda pişman olduğunu öğrenmek herhalde Demokrat Parti liderleri için çok aydınlatıcı bir ders olabilirdi.

Köylünün biran önce toprak sahibi yapılması istendi

Bütçe Komisyonunda dün Arif Onat (CHP) «bu memleket toprakları 50 milyon kişiyi bile geçindirebilir» dedi

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 28 — Bütçe Komisyonunun bugünkü toplantısında Toprak ve İskân Gene. Müdürlüğü bütçesinin görüşülmesine başlanmıştır.

Bu bütçe üzerinde söz alanlardan C.H.P. Erzincan milletvekili Hüseyin Şakir «toprak sahipleri ile topraksız köylüler arasındaki husumete son verilmesini temin edecek tedbirlerin bir an önce alınmasını» istemiştir.

Kars milletvekili Behram Özal, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü teşkilâtını içine alacak Toprak ve İskân Bakanlığı kurulmasını; iç iskân konusuna ehemmiyet verilmesini, heyelâna maruz köylerin naklini istemiştir.

TOPRAKSIZ KÖYLÜ OLMAMALIDIR!

Ordu milletvekili Arif Onat da şunları söylemiştir:

«Vatandaşlarımızın kahir ekseriyeti köylüdür. Diğer işlere tercihan yapılması gereken iş, bir an önce köylüyü toprak sahibi yapmaktır. Bu memleketin toprağı 50 milyon kişiyi refah içinde geçindirebilir. Böyle bir memlekette topraksız köylü olmamalıdır.»

GÖÇMEN EVLERİ İŞİ

Onat, bundan sonra memleketimiz de topraksız aile adedinin tesbit edilip edilmediğini, dağıtılabilecek toprak miktarını sormuş ve şöyle devam etmiştir:

«İstanbul göçmen misafirhanesinin yıkıldığı bildiriliyor. 1700 göçmen ne

(Devamı Sa. 5 Sü. 1 de)

Kıbrıs için mevlûde izin verilmiyor

T.M.T.F. Başkanı Celâl Hordan dün gece üç saat Emniyet'te alıkonuldu

«Atatürk» ve «Kıbrıs uğrunda şehit düşenlere» ithaf edilmek üzere, Türkiye Millî Talebe Federasyonu tarafından bugün yatsı namazından sonra Fatih Camiinde okutulması kararlaştırılan Mevlûde dün gece Vali Tarhan izin vermemiştir.

Dün akşam saat 20 de T.M.T.F. İkinci Başkanı Celâl Hordan sivil polisler tarafından alınarak Emniyet Müdürlüğüne götürülmüş ve bu sırada kendisine, Mevlûttan vazgeçilmesi hususunda ısrar edilmiştir. Hordan üç saat emniyette alıkonulmuş, sonra da Vali Müm

(Devamı Sa. 5 Sü. 7 de)

ÖNDER GÜLER

Müsabaka kazanan bir Türk öğrencisi Amerika'ya gitti

New York Herald Tribune gazetesinin orta okul talebeleri ara-

(Devamı Sa. 5 Sü. 1 de)

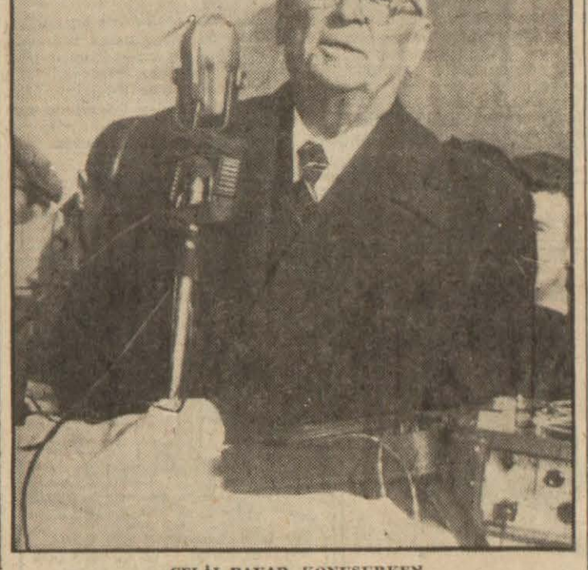

CELÂL BAYAR KONUŞURKEN

Kan merkezi dün açıldı

TÖRENDE CUMHURBAŞKANI BULUNDU. Ş. ERGİN KAN VERDİ

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Kızılayın Çapada meydana getirdiği ikinci kan merkezini dün hizmete açmıştır.

Törende Millî Savunma Bakanı

(Devamı Sa. 5 Sü. 4 de)

BAŞBAKAN ve mebuslar İstanbul'da..

Başbakan Adnan Menderes beraberinde İçişleri Bakanı Dr. Namık Gedik, Devlet Bakanı Emin Kalafat ve Sakarya milletvekili Rifat Kadızade olduğu halde, dün saat 17 de uçakla şehrimize gelmiştir.

Başbakan, hava alanından şehre gelirken, yol boyundaki imar alanlarını gezmiş ve ilgililerden bilgi almıştır.

Daha sonra doğruca Parkotele giden Başbakan, bir müddettenberi şehrimizde bulunan Milli Savunma Bakanı Şemi Ergini kabul

(Devamı Sa. 5 Sü. 4 de)

Dün gece İstanbulu kesif sis kapladı

Marmara çevresi üzerine yerleşen yüksek hava basıncı yavaş yavaş erimektedir.

Bir haftadanberi devam etmekte olan sis, basıncın düşmesiyle hafifleyerek daha birkaç gün devam edecektir.

Sis yüzünden dün saat 15.15 de Bursaya kalkan uçak meydana inemiş ve geriye dönmek zorunda kalmıştır.

GECEKİ DURUM

Öte yandan, dün gece sis şiddetini anîden arttırmış ve gece yarısı Kadıköy'e 24 30 ve 1 seferleri yapılamamıştır Bu yüzden yüzlerce Kadıköylü İstanbul cihetindeki otellere hücum etmiş, yer bulamıyanlar geceyi kahvehanelerde geçirmişlerdir.

EN YAŞLI AZA

BARO'NUN BAŞKANI SAVCIDAN ŞİKÂYETÇİ

İstanbul Barosu Genel Kurulu, Yardımlaşma Sandığı ve bina meselelerini görüşmek üzere, dün saat 14.30 da Galatasaray Lisesi konferans salonunda toplanmıştır.

Toplantı saatinden çok önce,

(Devamı Sa. 5 Sü. 6 da)

ANNE FRANK ve İnsan Hakları

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 28 — Bugün Ankarada ki San'at Severler Kulübünde, büyük bir ilgi ile karşılanan «Anne Frank'ın Hâtıra Defteri» adlı piyesin kritiği yapılmıştır. Kritikte, şehrimizin sanat sever şahsiyetleri ve bu arada Doçent Turan Güneş, Prof. Bahri Savcı ve Prof. Bedrettin Tuncer de bulunmuştur.

Kritikte piyesin daha çok fikri muhtevası üzerinde durulmuştur. Bu konuda söz alan Turan Güneş, özet olarak şöyle demiştir:

«İnsanın bizatihi bir kıymet olması bakımından önemli olan, insandaki fikri kabiliyetleri geliştirecek bir hukuki çevrenin hazırlanması meselesidir. İkinci Dünya Savaşından sonra bu konuda çalışmalar yapıldı. Buna rağmen yine de insan haklarına riayet edilmemekten, hürriyetlerin kaldırılmasından bahsediliyor. Demek ki, ilân edilen evrensel beyannameler bu işe kâfi gelmiyor.»

(Devamı Sa. 5 Sü. 8 de)

AMERİKA'DAKİ TÜRK POLİSLERİ — İki Türk polisi, Amerikan kanunlarının infaz sistemi ve tekniğini, tevkiften muhakeme safhasına kadar tetkik etmek üzere halen Amerikada bulunmaktadır. İstanbul polis kuvvetlerine mensup olan Baş Komiser Ahmed Faruki Bahşi bilhassa beyaz zehir kontrolü üzerinde araştırmalar yapmakta ve yine şehrimize mensup Komiser Muavini Resuhi Akdikmen de suçlu çocuklar mevzuunda çalışmaktadır. Resimde, Türk polisleri Polis Birliği Talim Terbiye Dairesi Başkanı Albay Russel A. Snook ile (sağda) konuşurken gösteriyor. Soldaki Komiser Muavini Resuhi Akdikmen, ortadaki ise Başkomiser Faruki Bahşidir.

ÇUKUROVA SANAYİ fabrikası kül oldu

ZARAR 5 MİLYON. FABRİKA SİGORTALI İDİ, 2 ARALIKTA SEL BASKININA UĞRAMIŞ VE FAALİYETİNİ DURDURMUŞTU

Tarsus 28 — 2 aralıkta büyük bir sel felâketine maruz kalarak faaliyetini tatil etmiş bulunan Çukurova Sanayi İşletmeleri Fabrikasında bugün saat 16 sıralarında çıkan bir yangın kısa zamanda büyümüş ve alevler bir anda gök yüzünü kaplamıştır.

Yangın fabrikanın eski dokuma kısmında yağ ve buna benzer mal zemenin bulunduğu bir depodan çıkmış ve fabrikanın bu kısmı tamamen yanmıştır.

Mevcuttan gayri, Adana ve Mersinden gelen itfaiye ekibi, yangının diğer kısımlarına sirayetini önlemişse de, eski dokuma kısmının yanmasına mâni olamamıştır.

Halk yangını duyar duymaz fabrikanın olduğu bölgeye gelmiş, ve alınan sıkı emniyet tedbirlerine rağmen, halk korkonu yararak, pamuk balyalarını ve hararları kurtarmaya çalışmıştır.

Zarar ve ziyanın 4—5 milyon

(Devamı Sa. 5 Sü. 4 de)

Suriye Başbakanı komünistlerle ayni yolu takip ettiklerini söyledi.
(Gazeteler)

GÜNÜN YAZISI

«PAZARTESİ» HASTALIĞI

Yazan: **Kemal Saraçoğlu**

Okuyucularım ilk defa duydukları bu adı yadırgayacaklar ve - «Hastalık da günle ilgili olur mu? hiç?» diyecekler dir. İlk bakışta hiç şüphesiz haklıdırlar. Ama bundan önceki (Dünyaya musallat olan yeni hastalıklar) adı altındaki yazımda belirttiğim gibi medeniyetin ilerlemesi, bir çok mikroplu hastalıkları yokederken, öte yandan da bir takım meslek ve endüstri hastalıklarına yol açmaktadır ki bunlardan bir tanesi de işte bu «Pazartesi» hastalığıdır.

Adına bakınca mektep kaçağı çocukların, tenbel me'mur veya işçilerin hastalığı yani (hastalık temaruzu) sanılır. Halbuki yazının konusu olan «Pazartesi» hastalığının bunlarla hiç bir ilgisi yoktur.

Anlatmak istediğim hastalık şudur:

Bazı sanayi'de (tekstil başta olmak üzere yün ve pamuk, bazı kimyevi maddelerin tozları içinde) çalışan işçiler cumartesi yarım ve pazar günü tam olan tatillerini geçirip de pazartesi günü işe başladıkları zaman, iç sıkıntısı, boğuluyor gibi olmak, çarpıntı ve nefes alamamak gibi bazı belirtilerle hastalanıyorlar. Bu tarzda bir hastalanış ilk görüldüğü zaman bunun bir temaruz, yâni hastalık uydurmak olduğu sanılmıştı. Böyle olunca da işçilerle işverenler arasında bir çok anlaşmazlıklar baş göstermiş ve mâhiyeti anlaşılamayan bu hastalığa kimse inanmak istememişti. Fakat daha sonraları, bu hastalığa yakalanan işçilerin bir çoğunun o güne kadar görevini çok iyi yapan ve patronlarını memnun eden kimseler olduğu ve atölye veya fabrika muhitinden uzaklaştırılınca sükûnete kavuştukları ve yeniden büyük bir gayretle işe sarıldıkları görülünce bu işçilerin gerçekten hasta olup olmadıkları ve hasta iseler bunun ne çeşit bir hastalık olabileceği araştırılmaya başlandı. O zaman şu sonuca varıldı:

Bu bir hastalıktır ve adı da Pazartesi hastalığı anlamına gelen (Syndrone de lundi) olmalıdır.

İşte böyle bir hastalığın bulunduğu anlaşılması üzerine iş ve sigorta hekimliği için yeni bir konu ortaya çıktı: bu hassas kimse çiçek tozları ile yeniden temasa gelince astma nöbeti gelmesi yabancı cisimle müdafaa cisimcikleri arasındaki savaşın bir sonucudur.

nin anlaşılması ile mümkün olabilirdi. Bunu uzun zaman araştırdıktan sonra şu hükme vardılar:

«Pazartesi hastalığı» allerjik dediğimiz hastalıklar grubuna girer. Bu grupta, asthma, ürtiker, bazı deri hastalıkları, nezlenin bazı çeşitleri, rumatizma, yarım baş ağrısı gibi bir çok hastalıklar vardır. Hele son yıllarda allerjik dediğimiz gruba daha bir çok hastalıklar da girmiştir.

Allerjik ne demektir?

Bazı yabancı maddeler vücuda girince, insan ve hayvan vücudunda o yabancı maddenin tesirini yoketmek için bir gayret baş gösterir ve bir takım müdafaa cisimcikleri peyda olur. Aradan zaman geçtikten sonra vücuda aynı cinsten (hattâ bazan başka cinsten) yabancı maddeler girince derhal bir reaksiyon uyanır: Yabancı cisimciklerle müdafaa cisimcikleri arasında bir kapışma başlar. Yâni hayvan veya insan vücudu bir savaş alanı durumuna girer. Savaş alanı içinde kalan köyler, kasaba ve şehirler nasıl yanar, yıkılır, insanlar ölür ve bir kelime ile ortalık allak bullak olursa insan vücudunda da aynı şeyler olur: Sağlık bozulur ve savaş alanında kalan uzuvlarımız hastalanır.

Meselâ çiçeklerin nolev denilen tozlarının insan vücudunda müdafaa cisimcikleri imali suretiyle uyandırdığı hassasiyet yüzünden bu hassas kimse çiçek tozları ile yeniden temasa gelince astma nöbeti gelmesi yabancı cisimle müdafaa cisimcikleri arasındaki sevaşın bir sonucudur.

Bunun neden herkeste olmadığı sorusu akla gelir? Çünkü çiçek tozlarına herkes maruzdur. Öyle iken herkes astma'ya yakalanmıyor da yalnız bir kısım insanlar yakalanıyor. Bunun neden böyle olduğu da şöyle aydınlatılıyor:

Burada bir istidadın da bulunması şarttır. İstidadı yapan faktörler de pek çoktur:

İrsiyet, bünye, geçirilen hastalıklar, kötü alışkanlıklar, muhit, iklim, yaşama şartları gibi bir çok şeylerin rolü vardır.

İşte (Pazartesi hastalığı) dediğimiz bu yeni hastalıkta da çalışılan muhitteki tozların nefes borularına girip vücutta hassasiyet uyandırması ve bir buçuk günlük bir uzak kalmadan sonra aynı tozlarla temasa gelmekle hastalığın patlak vermesine bakarak allerjik olduğuna hükmedilmiştir.

Allerjik hastalıklar, halk arasında da ilgi toplamaya başladığından bir başka yazımıza konu olarak onu alacağız.

MEVLİD

Sevgili kızımız merhume
GÜNER KONUK'UN
vefatının 40. cı gününe müsadif 30.12.1957 yarınki Pazartesi günü öğle namazını müteakip Şişli Camii Şerifinde Beyoğlu Ağa Camii imamlarından Hafız Hüseyin Küçük tarafından tertiplenen bu mevlidde okuyus sırasıyle Hacı Hafız Rahmi Şenses, H. Hüseyin Küçük, H. Necati Özer, H. Esat Gerede, H. Kemal Tezergil, H. Kâni Karaca, Çarşılı H. Hüseyin Tolan grupundan ilâhiler, Duahan Ercüment tarafından da duası icra edileceğinden akraba ve ehibba ve dostlarımızın ve arzu eden ihvanı kiramın iştirakları rica olunur.

Şemsi Demirkan, Sadi Konuk ve aileleri

FATOŞ GÜLER EDİGE
ile
SELÂHATTİN BEREKET
evlendiler
Hamilton U.S.A.
27.12.1957

ŞEHİR HABERLERİ

17 esnaf daha Millî Korunmaya verildi

43 esnaf da, Belediye nizamlarına uymadıkları için haklarında zabıt tutuldu.

Belediye İktisat Müdürlüğü murakıpları Beyoğlu ile Boğazda bulunan otel, fırın, lokanta ve eğlence yerlerini, evvelki gece sıkı bir kontrola tâbi tutmuşlardır. Sabahın saat 4 üne kadar devam eden bu kontrollarda mevzuata aykırı hareket eden bütün müessese sahipleri hakkında ceza zaptı tanzim olunmuştur.

Ayrıca mukarıplar bir hafta zarfında 589 müessese ve esnafı kontrola tâbi tutmuşlar, bunlardan Ortaköy, Aksaray, Fatih, Beşiktaş, Büyükdere, Fener, Küçükpazar, Mecidiyeköy, Şehzadebaşı, Yedikule, Bakırköy mıntakalarında tarifeden fazla ücret alan 3 lokantayı koyun etini kuzu diye satan 4 kasabı; fazla fiatla bira satan 1 bakkalı, narh fiatından fazla fiatla odun satan 1 oduncuyu, Şehzadebaşında sinema biletini fazla fiatla satan 1 karaborsacıyı, fazla fiatla kebap veren 2 kebapçıyı; fatura üzerinde tahrifat yapan 1 tüccarı, satışa arzettiği mallara etiket koymayan 4 bakkalı ve mezeciyi millî korunmaya vermişlerdir.

43 esnafa, Belediye nizamlarına riayet etmediğinden dolayı da belediye ceza zaptı tanzim edilmiştir.

Esnafa konferanslar verilecek

İstanbul Esnaf ve Sanatkârlar Dernekleri Birliği idare heyeti esnafa daha faydalı olabilmek maksadiyle her ay yapılmakta olan başkanlar meclisi toplantılarından ayrı olarak muhtelif mevzularda esnafı aydınlatabilmek için Maliye, Belediye zabıtası, Millî Korunma İktisat Müdürlüğü selâhiyetlileri vasıtası ile sualli cevaplı konferanslar tertiplenmesine karar vermiştir. Birlik bu kararını tahakkuk ettirebilmek için alâkalılarla temasa geçmiş bulunmaktadır.

İ. E. T. T. mensupları için apartımanlar inşa ediliyor

İ.E.T.T. mensupları yapı kooperatifi tarafından Şişli, Hürriyet Abidesi civarında inşa ettirilecek olan blok apartmanların temel atma töreni dün saat 15 de yapılmıştır.

Törende Şişli kaymakamı Remzi Zarakol, Şehir Meclisi azaları, İ.E.T.T. Umum Müdürü Kâmran Görgün ve davetliler hazır bulunmuştur.

Yaptığı konuşmada site hakkında teknik malûmat veren Elektrik Teknik Dairesi Reisi Numan Sinanoğlu inşa edilecek apartmanların 16, 14 ve 7 katlı olacağını ve her nevi sıhhî ve medenî tesisleri havi olacağını belirtmiştir.

Müteakiben sitenin temeline törenle ilk harç konmuştur.

DÜZELTME

Gazetemizin dünkü sayısındaki, Belediye Hesap İşleri Murakıbı Kemal Şansala ait duruşma haberinde, Ahmet Öztaş isimli bir Belediye Zabıta Memurunun da, yaptığı ihbar üzerine şahit olarak dinlendiğini bildirmiştik. Zabıta Müdürlüğünden aldığımız bir yazıda kadrolarda Ahmet Öztaş isimli bir memurun bulunmadığı ve teşkilât içinde de her hangi bir ihbarın yapılmadığı belirtilmektedir. Düzeltiriz.

Hürriyetlerimizi yok eden teşebbüsler

CİHAD BABAN

Hükûmet basın kanunu ile yeni tahditler getirirken, bu tahditleri müdafaa edenler şöyle söylüyorlardı:

«**Hürriyetin zerresine dokunmuyoruz.. Maksadımız vatandaşın şeref ve haysiyetini korumaktır!**»

O tarihte bu işlerin yabancısı olanlar bu makul ve makbul mu cip sebebe inanmış görünüyorlardı. Halbuki sonradan hürriyetin zerresine dokunmayan ve yalnız vatandaşın şeref ve haysiyetini korumak için kabul edildiği iddia edilen hükümler; iktidar gazetelerinin vatandaş şeref ve haysiyetine pervasızca tecavüz eylemelerine yaradı, ve dâvaların yazılmasını menederek adaletin aleniliği prensibini bozdu. Yeni konan tekzip müessesesi, hakikatta doğru olan hâdiseleri yalanladığı gibi, bu tekzipleri gönderenlerin yine pervasızca haklarını suiistimal eylemelerine de yol açtı, gazetecinin serbest tenkidini önledi.

Yine hükûmet toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununu Meclise getirdiği zaman:

«**Biz diyordu hürriyetin zerresine dokunmak istemiyoruz. Maksadımız, politikacıların halkı mütemadiyen tahrik eylemelerine mâni olmaktır.**»

SİNEYE ÇEKMEK

Kanun çıktı, tatbikat ile anladık ki, bu kanun mebusların vatandaşlarla temaslarına mâni oldu, partilerin fikirlerini yaymalarına ve teşkilâtlarını kurmalarına set çekti, yâni, Anayasanın Türk vatandaşına verdiği hakları geri aldı, bir başka ifade ile iktidar mensupları toplantıların serbest yaptılar iktidar istediği gibi hiç bir tahdit tanımadan konuştu, buna mukabil bu topraklar üzerine onların haiz oldukları hakların tümüne sahip olan muhalefete mensup vatandaşlar, zaman zaman mahkemelik, zaman zaman karakolluk oldular, iktidar çattı bağırdı, muhalefet ise bütün bu tecavüzleri sinesine çekti.

Osman Bölükbaşı Meclisteki sözlerinden do'ayı tevkif edilirken, iktidara mensup hatipler, «Bu kürsüden terbiyeli konuşmasını öğreteceğiz! » dediler, halbuki Meclis zabıtları, iktidar mensuplarının, sert kaba nutuklarla doludur. Onlar için kürsü mes'uliyetsizliği daima mevcut oldu, fakat muhalif mebus bu imtiyazını kaybetti.

İç tüzük değişirken: «**Mevcut iç tüzük tek parti devrine göre ayarlanmıştır şimdi Mecliste müteaddit partiler vardır, onun için yeni tadilâta lüzum gördük!**» dediler bu mucip sebebi okuyanlar zannedebilir erdi ki, muhalefetin teminatı arttırılmıştır. Murakabe imkânları genişletilmiştir.

Halbuki netice öyle olmadı, eskiden de hiç olmazsa fiili neticesi olmayan bir sual müessesesi azıcık işliyordu, yeni tadille o da işlemez hale geldi, iç tüzük sözde çok partili bir rejime göre ayarlanırken, hükûmete sual sormak imkânları da ortadan kalktı.

KAYBOLAN ÜMİTLER

Halbuki 14 Mayıs 1950 gününün akabinde istikbale ne kadar ümit ile bakıyorduk. Hürriyet diyorduk, ekilmemiş toprakları verimli hale getirecek, emek kıymetlenecek, fıkarayı elinden tutarak zenginleştirecek, evlenmeler artacak, öksüzün yüzü gülecek, vatandaş zaruri ve lüzumlu olan vergileri seve seve ödeyecek bu vergileri vermekten âciz olanlar ise, kısa zamanda verecek hale gelecek..

Aynı sevinci ve ümidi bu millet Meşrutiyet ilân edildiği zaman da duymuştu. Dün biz evvelki gün babalarımız, zannetmişlerdi ki bu sihirli değnek ile bu memleketin makûs talihi birdenbire iyiye doğru dönecek..

Meşrutiyet tecrübesi de büyük hayal kırıklığı getirdi, birinci dünya harbi felâketi kalplerde biriken ümitleri söndürdü:

Nitekim büyük Akif artık feryat ediyor ve şöyle bağırıyordu:

(Evler tünek olmuş ötüyor bir
sürü baykuş
Seslerde «Vatan tehlikedeymiş..
batıyormuş!»
Lâkin hani milyonları örten şu
yığından
Tek kul da «yapışsam!» demi-
yor bir tarafından.
. . . .
Sahipsiz olan memleketin bat-
ması haktır
Sen sahip olursan bu vatan
batmıyacaktır!)

ARTIK DERS ALDIK

Bugün 1957 de on iki seneden beri sarfettiğimiz emeklerin boşa gittiğini görerek yine müteessiriz. Fakat, tarihten ve içtimaî kanunların yaptıkları ihtarlardan artık ders aldık. 1957 nin Türk vatandaşı 1908 deki Türk tabası değildir. Onun için; aslı olmıyan (Millî menfaat) paravanları uğruna; teker teker ele alındığı zaman belki fazla bir şey ifade etmiyen, fakat, hepsi bir araya geldiği zaman, hürriyetlerimizi yok eden teşebbüsler karşısında, bazan müsamaha hissiyle, bazan kötü kişi olmamak için, bazan menfaatlerimizi düşünerek sâkit kalmamalıyız.. Dünya tarihinde, milletlerin hürriyetlerine el atanlardan hiç biri (Ben hürriyeti yok ediyorum!) demedi, hepsi de bu işi milletin (âli menfaatleri) arkasına gizlenerek yaptılar, ve istisnasız hepsi can yaktılar, ıstırap çektirdiler, fakat bunların hepsi de, canları yananlardan daha fazla canları yanarak, ıstırap çekenlerden daha fazla ıstırap çekerek tarihin ve tabiatın karşısında perişan oldular.

VOLTER DİYOR Kİ..

Bütün bu satırları Voltaire'in çok şayanı dikkat bir müşahedesi münasebetiyle yazıyoruz: Büyük mütefekkir diyor ki:

«İngilterede hürriyeti tesis etmek İngilizlere çok pahalıya mal oldu, İngilizler müstebit iktidar mabutlarını kan denizlerinde boğdular, buna rağmen İngilizler yine de bu hürriyeti çok pahalıya satın aldıklarını sanmıyorlar, çünkü diğer milletlerde onlar kadar kargaşalık içinde yaşadılar, onlardan daha az kan dökmediler, fakat hürriyetlerini elde etmek için döktükleri bu kan, bilâkis esaretlerini perçinlemeğe yaradı..»

★

On sekizinci yüzyılın sonlarına tesadüf eden bu müşahede bizi derin derin düşündürdü.. Türk, hürriyetini elde etmek için asırlardanberi neler feda etmedi. Acaba Voltaire'in söylediği gibi, Namık Kemal ve Mithat Paşanın cesetleri, Abdülhamidin tahtını mı tahkim etmeğe yaradı.. Hürriyet ile iç içe yaşayan Türk milliyetçiliği uğruna, Çanakkalede bir nesil gömdük, Atatürk, (ya hürriyet ya ölüm!) yolunda bizi hürriyete ulaştırdı.. Sakarya'da, Dumlupınarda şehit düşen ağabeylerimiz, bugün bizler, hür yaşayalım diye seve seve canlarını feda ettiler.. Acaba bütün bunların hepsi boşa mı gitti?

Hayır!, Hayır!, Hürriyet uğruna dökülen kanların, esareti perçinlediğini söyleyen Voltaire'i, atom devrinde ve o sözlerin söylendiği tarihten iki asır sonra haklı çıkartmayacağız.

Onun için, bir buhranlı devrede yaşadığımıza ınanmakla beraber, kısa bir zaman sonra bizde de İngilterede olduğu gibi, iktidar iyilik yapma yolunda azamî kudret sahibi olacak, fakat kendini milletten ayırıp da gurura saplandığı, veya o milletin hizmetinde olduğunu unuttuğu zaman, vatandaş haklarına hiç bir surette dokunmaması için, bilek lerini mânevi bir bağla - fazilet kelepçesi - ile bağlı bulunduğunu hissedecektir

Nürnberg suçluları Milletsever değildi

GÜNÜ GÜNÜNE — **BURHAN ARPAD**

Büyük Millet Meclisi tüzüğünün değiştirilmesi için aşırı gayret ler sarfeden D.P. lilerden Osman Kavrakoğlu, savunduğu görüşe milletlerarası politika alanından da örnekler vermek istemiş. Bu istekle Nürnberg dâvasından söz açıyor. Basında çıkan metne göre, şunları söylüyor:

«Dünya savaşından galip çıkanlar, vatanları için çarpışanları muhakeme edip mahkûm ettiler. Sanki onların gayeleri, harbi kazananlarınki kadar ulvi değil miydi? Amma, Nürnberg muhakemeleri ile millî gayeler yerine milletlerarası gayeler ikame edilmek istenmiştir. İşte bizim tefsirimiz de böyle bir mâna taşıyor.»

Hangi partiden olursa olsun, bir milletvekilinin dünya tarihinin pek yakın olaylarını bu derece ters kavramasına ne demeli? Bay Kavrakoğlunun, Nürnberg'de yargılanıp kimisi sehpayı, kimisi zindanı boylayan nazi haydutlarından, Alman milletinin haklarını savunan kimseler olarak söz açması dehşet verici dir. Bir milletvekilinin tarih bilgisi ve politika anlayışı bakımından ürkütücüdür.

Hayır, Nürnbergde suçlu görülüp sehpayı ve zindanı boylayanlar, Almanya'nın yararına çarpışmış milletsever kimseler değildir. Avrupa kültürüne pek çok şeyler katmış olan dürüst ve çalışkan Alman milletini kendi çılgınca para ve politika hırslarını kör letmek için dünyaya saldırtan çetecilerdir. Asker kaçağı ve psikopat Hitler, gösteriş budalası ve eroin düşkünü Göring, şarap satıcısı ve kuş beyinli Ribbentrop ve hempaları, Alman milletinin haklarını savunmuş değildir. Aksine, Alman milletinin bütün haklarını çiğnemişler ve Alman milletini kısa bir zaman için de olsa, dünyaya karşı suçlu duruma düşürmüşlerdir. Bu birkaç satırın içine, Nazi barbarlığının bütün vahşiliğini ve korkunçluğunu sığdırmağa imkân yok. Fakat Bay Kavrakoğlu, Ankara Devlet Tiyatrosunun başarıyla oynadığı «Hâtıra Defteri» piyesini görsün, yeter.

Fikir ve kültür düşmanı nazilerde ulvi gayeler vehmeden D. P. milletvekilinin bu görüşüyle, tüzük tâdilini savunmak istemesi de pek garip. Hele sözlerinin son cümlesinde: «İşte bizim bu görüşümüz de böyle yeni bir mâna getirecek» demesini akıl almıyor.

Türkiye'de demokrasi rejimini getirmek iddiasiyle ortaya çıkan bir partiye bağlı bir milletvekilinin Nürnberg suçlularını bir savunma gerekçesi olarak hem de Büyük Millet Meclisi kürsüsün de ele alması, hiç de hayra alâmet değil. Hele son tüzük tâdilinden sonra..

YAPI VE KREDİ BANKASI

Hesaplarında en az 200 lirası olanlar çekilişlere her 100 lira için ayrı bir kur'a numarası alarak girerler.

1958 İKRAMİYE PLÂNI
40 APARTMAN DAİRESİ
ve
1 MİLYON
LİRA PARA İKRAMİYESİ

Aralık ayı içinde alacağınız her şişe 1001 Gece Şarabı için 1 adet duvar takvimi bedava verilecektir 1001 Gece alırken bir de takvim isteyiniz.

Mağaza Aranıyor
İstanbul'un muhtelif semtleriyle Anadolu'da Banka ittihazına elverişli kiralık mağaza aranıyor. P.K. 50. Tophane.

TAŞ DEVRİ — MİSTİK

ÇAKARALMAZ HAFİYE — EFLÂTUN NURİ

İ. E. T. T. Bütçesi 12 milyon lira

Evvelki gece geç vakitlere kadar devam eden çalışmaları sonunda İ.E.T.T. bütçesini 120 milyon lira olarak kabul eden Belediye Meclisi yarın saat 15 te, tekrar toplanacaktır. Bu toplantıda da Sular İdaresi bütçesi gözden geçirilecek ve salı günü yapılacak diğer bir toplantı ile olağanüstü çalışmalar sona erecektir.

Bir adam eski karısını bıçakla yaraladı

Jirayir Mecinyan adında bir şahıs kendisinden ayrılan karısı Nermin Erdenen'i oturmakta olduğu Taksim Sıraservilerde 90 sayılı Mercan apartmanının beşinci katında, evvelki gece bıçakla karnından yaralamıştır.

Kadın, İlk Yardım Hastanesinde tedavi edilmiş eski kocası hakkında da tahkikata geçilmiştir.

Otomobil hırsızları yakalandı

İkinci Şube memurları sâbıkalı hırsızlardan İlhami Güler ile Feridun Özcoşkunu hırsızlık suçu ile yakalamışlardır.

Hırsızlar son defa, Lâleliden çaldıkları bir otomobili Büyükçekmece civarına kaçırdıktan sonra lâstikleri ni, radyosunu ve daha başka kıymetli parçalarını çıkarmışlardır.

Bunlardan başka, Şişli ve Beyoğlu mıntakalarında birçok otomobilin lâstik ve parçalarını söken Mehmet Lokumcu ile ehliyetli şoför Osman Terlemez yakalanmışlardır.

KISA ŞEHİR HABERLERİ

★ **KONGRE** — Çarşamba günü Nis düğün salonunda yapılan ve bir çok ihtilâflara sebep olan Camcılar Kongresi, kanunî formalitelerin yerine getirilmeden yapılması sebebiyle resmî makamlar tarafından keenlemyekûn addedilmektedir. Bu şartlar altında eski idare heyeti alâkalı makamlar nezdinde teşebbüse geçerek nizamî kongrelerini 27 Ocak 1958 tarihinde yapacaklarını bildirmişlerdir.

★ **IRZ DÜŞMANI** — Özger Akbulut adında bir maznun Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesindeki dünkü duruşması sonunda 12 ay 15 gün hapse, 500 lira da mânevi tazminat ödemeğe mahkûm edilmiştir. Özger Akbulut Kadıköydeki Opera sinemasının locasında «M» adında bir kızın ırzına tecavüz etmek suçundan yargılanmakta idi.

TEŞEKKÜR

Saliha, melek-haslet ve çok sevgili annemiz ve aile büyüğümüz AYŞE TANER'in irtihali dolayısiyle evlerimize gelmek, cenaze merasimine katılmak suretiyle ve mektup, telgraf ve telefonla acımıza iştirak, taziyet ve teselli lütfunda bulunmuş olan muhterem zevata sonsuz minnet ve şükranlarımızı saygılarımızla arzederiz.

Aileler adına
Ord. Prof. Tahir Taner

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Meteoroloji İstasyonun tahminlerine göre bugün şehrimiz ve civarında hava az bulutlu geçecek olup, rüzgârlar değişik yönlerden hafif olarak esecektir. Dünün en yüksek sıcaklığı +9, en düşük ise —1 Santigrat olarak kaydedilmiştir.

TAKVİM 29 ARALIK 1957 PAZAR

AY 12 — GÜN 31 — KASIM 52
RUMİ 1373 — ARALIK 16
Hicri 1377 — Cemaziyelâhir 7

	Vasatî	Ezanî
SABAH	07.25	02.37
ÖĞLE	12.16	07.28
İKİNDİ	14.36	09.47
AKŞAM	16.48	12.00
YATSI	18.27	01.39
İMSAK	05.38	12.50

Gazetemize gönderilen yazılar ve resimler basılsın basılmasın iade edilmez.

Fikir ve Sanat

Yüzkarası rejim ve bir küçük kız

BURHAN ARPAD

Eser: Anne Frank'ın hatıra defteri, yazanlar: F. Goodrich, A. Hackett Çeviren: Bedia Akkoyunlu, Sahneye koyan: Cüneyt Gökçer, Dekor ve kostüm: Ulrich Damrau Oynıyanlar: Cüneyt Gökçer, Mediha Gökçer, Hepsen Ünal Gülgün Kutlu, Muzaffer Gökmen, Macide Tanır, Yalçın Tolga (veya Oytun Sanal), Refika Gök, İlyas Avcı, Nüzhet Senbay.

Diktatörlüğün iyisi olmaz. Fakat yirminci yüzyılın ilk yarısında dünyayı yıllarca karanlığa boğan Nazi diktatörlüğünden daha beteri de olamaz. Almanların disiplinciliği ve metod culuğuyla müthiş bir terör endüstrisi haline gelen Nazi diktatörlüğü, Almanyaya on iki yıl ve batı kültürüne sadece yedi yıl hükmetti. Fakat tahripleri çok daha fazla oldu. İnsanlığa sürdüğü yüzkarası kolay kolay silinemiyecek.

On dört yaşında bir küçük kızın günlük notlarının sahneye aktarılması, tiyatro eseri olarak bütün aksaklıklarına rağmen, bu yüz karasını gelecek nesillere hatırlatması bakımından mânalıdır. Federal Almanya Cumhurbaşkanı Prof. Theodor Heuss, Anne Frankın hatıra defterinden söz açarken şöyle diyor:

«O devirden geriye müşterek bir utanç kaldı. Hitler bize bir çok kötülükler yaptı. Fakat bu kötülüklerin en büyüğü kendisinin ve hempalarının bizi Alman ismini taşımak utancına duçar etmeleri dir. İnsanlar, kolaylarına gittiği için bazı hâdiseleri unutmak isterler, halbuki bizim unutmamamız lâzımdır.»

Unutulmamak gerekir. Fakat sadece Almanların değil, Nazi yüz karasının bütün insanlığa bulaşmasından derece derece suçlu herkesin unutmaması gerekir. Zira Nazizmi yalnız Alman milletine yüklemek, sosyal ve politik olayların derinliğine inmemek olur.

Anne Frank'ın Hatıra defterinin Almanyada ve bütün dünyada oynanması, bu bakımdan çok önemli. Fakat Türk Tiyatrosu gibi bilhassa son yıllarda problemli piyeslerden kaçınan bir sahnede repertuara alınması, daha da önemli. Yapısındaki tiyatro eseri aksaklıklarını unutturan tarafı, fikir tarafının ağır basmasından. Hiç bir yazarlık ve sanatçılık iddiası olmıyan bir küçük kızın, seyirciyi bunaltması ve düşündürmesi de bundan ileri geliyor. Zira Anne Frank ın insanlara söyliyecek sözü var. On dört yaşındaki küçük kız, ölüm kampına götürülürken bile: «Ben her şeye rağmen insanların iyi olduğuna inanıyorum» diyor.

Devlet Tiyatrosunun İstanbullulara sunduğu temsil öğünülecek bir seviye taşıyor Cüneyt Gökçer (Baba Frank) Gülgün Kutlu (Anne Frank) Yalçın Tolga (Peter van Daan), bu seviyeli temsilde bilhassa ağır basıyorlar. Fakat temsilin en büyük başarı payını, rejisör Cüneyt Gökçer'e ayırmak gerekiyor. Tabloları bağlıyan genç kız sesinin hoparlörde boğulup anlaşılmaması teknik aksaklığı bir yana çok âhenkli ve ölçülü bir sahneye koyuş. Tavan arasının ayrı plânlarında aynı anda geçen sahneler gayet ölçülü düzenlenmiş. Bezginlik ve ümitsizlik anlarını belirten çoğu zaman diyalogsuz sahnelerde de usta bir rejisörün varlığı derhal belliriyor. Hele bu anların ekseri sırtlarla belirtilmiş olması çok başarılı. Tavan arasının alaca karanlığın da seyirciye dönük sırtlarda insan oğlunun bütün bir iç dünyasını bulmak kabil. Cüneyt Gökçer, ustası Carl Ebert'in yüzünü ak ediyor.

Anne Frank'ın İstanbullulara ilk sunulduğu 26 Aralık perşembe saat 17 matinesi, İstanbullu seyirci hesabına kötü bir nota sebep oldu. İç burkutan olayların şurasına burasına serpiştirilmiş acı - gülünç sahneler gürültülü kahkahalarla karşılandı. Yazarların ve rejisörün, acı olayların şurasına burasına, gerçek hayatta olduğu gibi, bir iki espri koymuş olmasında yadırganacak bir taraf yok. Hatta atmosferin acılığını ve bezginliğini iyice belirtmek için böyle bir üslûbun kullanılması yerinde. Fakat tiyatro kültürüne sahip bir seyirci, binde bir yakaladığı en küçük bir espriye kahkahay: basmaz. Ölü evinde de acı - komik olaylarla karşılaşılır. Fakat gülünmez. 26 Aralık saat 17 matinesinin hemen sadece davetlilere ayrılmış bulunması, bu kahkaha bolluğunu daha da üzücü yapıyor.

KAYALIKTAKİ EV

YAZAN: V. WILLIAMS

Tercüme eden: Rezzan A. E. YALMAN **No. 55**

— Madem ki ısrar ediyorsunuz, ben de sizi ikna etmeğe çalışayım bari.

Kolunu sıvadı ve ışığa doğru tuttu. Birbiriyle çatışmış iki bayrakla bir çam kozalağı ve I.R.L.E harfleri döğme ile koluna resmedilmişti.

— Yabancı lejyonun birinci bölüğü. Bu harflerin mânası budur. Şu çam kozalağı da lejyon'un armasıdır. Alev almış bir el bombasını temsil eder

Bu sözleri söylerken Rex, sıvamış olduğu kol udüzeltti ve karşısındakilere bakarak sordu.

— Şimdi içiniz rahat etti mi?

O sırada ayak sesleri duyuldu. Birden o tarafa baktı. Bask, çok heyecanlı idi, kekeliyerek arkada duran birisini işaret ederek:

— Herz, geri geldi, dedi.

İnocencia, don Leandro'ya şöyle söyledi:

— Siz gidip bakar mısınız?

Don Leandro uzun pelerininin eteklerini topladı ve bir gölge gibi gözden kayboluverdi.

İnocencia, Rex'e sokularak:

— Bu akşam sizi takip etmiş olduklarını biliyor musunuz? Dedi. Rex, hayretle:

— İmkânsız! Diye cevap verdi.

— Neden imkânsız oluyormuş?

Rex, geçidi keşfetmiş olduğunu evvelâ gizlemeği düşünmüştü. Fakat bunu açıklamağı daha münasip buldu. Belki de böylelikle meseleyi biraz daha aydınlatabilirdi.

— Çünkü ben sahil tarafından geldim.

— Sahil tarafından mı?

— Evet. Geçitten geçtim.

İnocencia, Rex'e tatlı tatlı bakarak cevap verdi:

— Siz ne yaman adamsınız Ricy, bu geçidi nasıl keşfedebildiniz.

— Sahilde uyuya kalmıştım. Uyandığım zaman Jean ile bir arkadaşının geçitten dışarıya bir takım tahta sandıklar taşıdıklarını gördüm. Onlara görünmeden yanlarına kadar sokuldum. Peki siz beni takip etmiş olduklarını nereden biliyorsunuz?

İnocencia, kendisine sorulan bu suali duymazlıktan geldi ve şunu sordu:

— Fransız polisinin sizi araması için bir sebep var mı?

Rex'e öyle bir bakıyordu ki sanki nazarlariyle onun içinden geçenleri okumağa çalışıyordu.

Rex, bundan âdeta rahatsız olmuştu. Sahte bir sükûnetle:

— Hiç bir sebep yok, dedi. Niçin bunu sordunuz?

— Çünkü, Paris polisine bağlı Barbier isminde bir memur Saint Jean de Luy'a gelmiş. Bu siyasi suçluları aramakla vazifeli bir memurmuş.

Barbier! Giyotin makinesinin başında Rex'in yanına yaklaşan polis memuru demek ki Saint Jean de Luy'a gelmişti. Rex, için bundan daha mükemmel bir yardımcı olmazdı. Artık Luis Larraga'nın esrarlı macerasını öğrenmesine ramak kalmıştı. Her halde bu polis memurunun elinde kat'i ve mükemmel deliller olmalıydı. «Acaba Barbier'yi nerede bulabilirim.» diye düşündü.

İnocencia sözlerine şöyle devam etti:

— Herz, bizim adamlarımızdan biridir. Barbier'yi istasyonda görüp tanımış. Fakat aksi gibi onu takip etmemiş ve izini kaybetmiş, fakat Herz açık gözdür. Bu gece sahil tarafından bu evi gözetleyen bir adam görmüş.

— Bu Barbier miymiş?

— Herz, bunu kat'î olarak bilmiyor. Fakat onu öğrenmesi için gönderdim.

Tam o sırada Don Leandro göründü. Yüzü taş kesilmiş, fakat gözlerinde vahşi bir parıltı vardı.

— Barbier! Diye homurdandı.

İnocencia'nın sakin bir tavırla:

— A... Siz misiniz? Ben de...

Demesine kalmadan Leandro, şu sözleri ilâve etti:

— Sadece evi gözetlemekle kalmamış. Buraya birisini de getirmiş. Acaip birisini... Bir kadın.

(Devamı var)

A. E. YALMAN LONDRA'DAN YAZIYOR

İŞÇİ PARTİSİ LİDERLERİYLE BİR MÜNAKAŞA

Londra — Londraya gelmekten başlıca maksadım, İşçi Partisinin muhitleriyle Kıbrıs meselesi hakkında temaslar yapmak ve bu meselede taraf tutmakla yanlış bir adım attıklarını kendilerine anlatmaktı. Noel tâtili sırasında İngilterede herhangi bir kimse ile temas temin etmenin zorluklarını bildiğim için tedarikli davranmış, İşçi Partisi temsilcileriyle temas etmek istediğimi İngiltere'nin İstanbuldaki çalışkan, halûk, sevimli ve nâzik basın ataşesi Mr. Hide'e bildirmiştim. Mr. Hide, mûtadı üzerine işi tam yapmış, Ankara Sefareti vasıtasiyle maksadım, Londra'ya aksettirilmiş, İngiliz Hariciye Müsteşarı; aralarında Mr. Dingle Foot ve Mrs. Jeger olmak üzere benim bazı İşçi Partisi mebuslariyle görüşmek istediğimi İşçi Partisi Meclis Grupu Reisine bir mektupla bildirmiş...

Bu tafsilâtı niçin veriyorum? Çünkü bir taraftan İngiliz hükûmet makinesinin herhangi bir meselede ne kadar sür'atle, ve ne kadar esaslı bir surette iş gördüğünü, diğer taraftan da hükûmetle muhalefet arasında ne kadar tabiî bir müşterek çalışma bulunduğunu belirtmek istiyorum.

Londra'ya varır varmaz, anladım ki işin içindeki zorluk, yalnız Noel tâtilinden ileri gelmiyormuş. NATO dönüşü Avam Kamarasında çok mühim ve çok şiddetli bir dış siyaset münakaşası hazırlanmış. İşçi Partisi mebusları için o gün Meclisten bir dakika bile ayrılmak büyük bir fedakârlıkmış.

Buna rağmen iki İşçi Partisi mebusu, söz verdikleri saat ve dakikada beni buldular. Bunlardan biri olan Mr. Dingle Foot'u uzun senelerden beri tanırım. Eskiden Liberaldi. Bu sıfatla harp kabinesinde de bulunmuş, Obesserver gazetesinin mütevelliler heyetine bir müddet reislik etmiştir Bugünkü Kıbrıs Valisinin de kardeşidir. Bir sene kadar evvel kardeşi meşhur gazeteci ve meous Michel Foot gibi İşçi Partisine geçmiş ve oradan mebus çıkmıştır.

Diğer mebus Mrs. Lena Jeger, hayata gazeteci sıfatiyle atılmış Manchester Guardian gazetesine senelerce başarı ile hizmet etmiş Londra'da Belediye Meclisi âzası sıfatiyle kendinden çok bahsettirmiş, sonra Jeger isminde bir Londra mebusuyla evlenmiş. Kocasının ölümünde bizzat mebus olmuştur. Kıbrıs meselesinde Yunan tezinin en hararetli ve mütaassıp taraftarı diye tanınmasının sebebi, seçim dairesinde Londrada yerleşmiş ve orada seçim hakkını kazanmış Rumlardan mürekkep geniş bir kitle bulunmasıdır.

DAVAYI ANLATIYORUM

Avam Kamarasının Lokanta salonunda yerleştikten sonra ilk iş olarak iki İngiliz mebusuna teşekkür ettim ve bu mühim dış siyaset münakaşası esnasında benimle görüşmek üzere vakit ayırmalarındaki fedakârlığı tamamiyle takdir ettiğimi anlattım. Sonra dedim ki:

— Ben size Kıbrıs meselesinde Türk tezini müdafaaya gelmedim. Sizden umumi bir şikâyetim var: Ben, Türklerle Yunanlıların iyi komşu olmağa âdeta mahkûm oldukları kanaatindeyim. Komünizmin ve panislavizmin baskısına beraberce maruzdurlar, NATO'nun mühim bir cenahını beraberce tutmak bakımından müşterek bir mes'uliyetleri vardır. Aralarındaki müşterek mefaatler hudutsuzdur, asırlarca geçirdikleri müşterek hayat; itiyad, zevk, hayatı karşılayış tarzı bakımından nice benzerlikler yaratmıştır. Amansız bir harpten sonra Atatürk ile Venizelos'un kurdukları anlaşmayı iki taraf iyi karşılamıştır. Metaksas zamanında iki tarafın bir konfederasyon haline gelmesi, müşterek diplomasi temsiline doğru gidilmesi, iktisadi sistemleri arasında bir koordinasyon meydana getirilmesi bahis mevzuu olduğu zaman bunu yadırgayan çıkmamıştır. 1952 de Milletlerarası Basın Enstitüsü, Türk ve Yunan gazetecileri arasında bir toplantı tertip etmek, teşkilât kurmak ve zaman zaman kabaran ihtilâfları önlemeğe çalışmak yolunda bana bir vazife vermiştir. Bu maksatla beş defa Atina'ya gittim, temaslarda bulundum. Kimse hayır demedi. Fakat bir türlü tatbikata geçemedik. Kıbrıs meselesine rağmen bu işin yürümesinden ben ümid kesmemiştim. Fakat İşçi Partisi, Brighton Konferansında taraf tutunca ve Yunan tezi lehinde ve taksim fikri aleyhinde bir karar verince tamamiyle ye'se düştüm. İşçi Partisinin İngiltere'nin gelecek iktidarı olması ihtimali vardır. Bu durumda Yunanlılar, her türlü anlaşma meyillerinden uzak duracaklar ve emellerine varmak için İngilterede İşçi Partisinin iktidara gelmesini sadece bekliyeceklerdir. İşçi Partisine düşen tabiî rol, böylece ara bozacak yerde, iki taraf arasında anlaşma yaratmanın yollarını aramak değil mi idi?

BİRLEŞTİĞİMİZ NOKTALAR

Bahis böylece açılınca Kıbrıs meselesinin bütün teferruatına tabii olarak girdik. Kendilerine şunu anlattım:

— Bir ekseriyetten ve bir azlıktan bahsediliyor. Bu demokratik mefhum, ancak bir kül teşkil eden mütecanis topluluklar hakkında tatbik kabul eder. Halbuki Kıbrısta aynı kazanda kaynamasına hiç bir ihtimal bulunmayan iki ayrı varlık vardır. Rum cemaati bir papas'ın idaresi altındaki teokratik bir topluluktur. Lâyiklik esasını kabul eden Müslüman Türkler böyle bir cemaatin kuyruğu olamazlar. Bir defa cemaatlerin tam muhtariyeti herhangi bir hal çaresinde göz önünde tutulmalıdır, sonra da bizim emniyet bakımından ortaya koyduğumuz ciddi sebepler, esas ve tarihi bir tedkike tâbi tutulmalıdır..

Aramızda açılan uzun münakaşanın tafsilâtını anlatmağa lüzum yok. Neticede şu noktada birleştik ki hepimize düşen ilk vazife, iki komşu millet arasında barış ve karşılıklı güven yaratmak, her türlü ihtilâflara, bunun çerçevesi içinde soğuk kanla çâre aramak, hür dünyanın birliğini korumaktır. Mr. Dingle Foot Kıbrıs'a gitmemi, orada umumi vali olan kardeşiyle görüşmemi ve durumu kendi gözümle görmemi teklif etti. Ben de memnuniyetle kabul ettim.

Uzun münakaşamız esnasında üzerinde durulan nokta, Türklerin kendi görüşlerini duyurmakta gösterdikleri ihmaldir. Mrs. Jeger dedi ki:

— Ben Kıbrısta Türklerle görüşmeğe ve Türk görüşünü görmeğe çalıştım. Beni boykot ettiler.

Bu nevi şikâyetleri mühim mevkilerde bulunan İngiliz devlet adamlarından da dinledim. Bunlardan biri açıkça dedi ki:

— İngilterede Byron zamanından beri Yunanlılar lehinde bir sempati vardır. Bunlar Türk tezlerine karşı tabii bir baraj teşkil ettiğine göre Yunanlılar bir çalışıyorsa, zorlukları yenmek için Türklerin on kere fazla çalışmaları lâzımdır. Halbuki Yunanlılar on kere çalışıyorlarsa Türkler bir kere çalışıyorlar..

Bu münasebetle söyliyeyim ki resmî bakımdan Kıbrıs dâvası İngilterede birinci derecede bir eldedir. Londra Büyükelçisi Muharrem Nuri Birgi, bu sahada ve umumiyetle iki milleti birbirine yaklaştırmak dâvasında büyük bir gayret ve anlayışla çalışıyor. Aslen Kıbrıslı olan basın ataşemiz Mehmed Ali Bey de büyük bir gayret gösteriyor. Fakat yalnız resmî temasları kâfi görmemek, İngiliz umumi efkârının her kısmıyla hususi temaslar da aramak lâzımdır. Bilhassa televizyondan ve radyodan istifade edilmesi hayırlı ve tesirli olur. Meselâ Özcan Ergüder'in geçenlerde B.B.C. televizyonunun panorama kısmında yaptığı konuşma İngilterede derin bir iz bırakmıştır Mühim bir İngiliz adamı, bu konuşmasından dolayı Özcan Ergüder'i kendi adına hararetle tebrik etmemi benden istedi.

10 UNCU KURULUŞ YILDÖNÜMÜ — Mustafa Kemal Derneğinin onuncu kuruluş yıldönümü münasebetiyle dün Eminönü Öğretmen Lokalinde bir tören yapılmıştır. İstiklâl marşıyla başlıyan törende ilk olarak Atatürk'ün gençliğe hitabesi okunmuş, daha sonra, «Dağbaşını duman almış» «İzmir» ve «Mülkiye» marşları çalınmıştır. Bilâhare söz alan dernek başkanı Muhtar Kumral, Mustafa Kemal Derneğinin kuruluşundan ve gayelerinden bahsetmiştir. Resimde İstiklâl marşı dinlenirken görülüyor.

250 kuruş için idam edilecek

Hususi Muhabirimizden

İzmir, 28 — Manisada bir arabacı parasına tamaen öldüren Rahmanlı köyünden Potçu adında biri bugünkü duruşması sonunda ikinci defa olarak idama mahkûm edilmiştir. Potçu geçen yıl da idama mahkûm olmuş, fakat idam kararı temyizce bozulmuştu. Öldürülen arabacının cebinden ancak 250 kuruş çıkmıştır. Potçu çaldığı 250 kuruş için idam hükmü giymiş bulunmaktadır.

Bir Sovyet gazetesinin hezeyanları

Türk Haberler Ajansı

Londra, 28 — Sovyet İzvestiya gazetesi bugünkü sayısında, arazisinde roket üslerinin kurulmasına müsaade eden Türkiyeyi tehdit etmektedir.

Gazete, Türkiye Başbakanı Adnan Menderesin Nato Konferansında söylediği nutuk hakkında şöyle demektedir:

«Türkiye Başbakanı bu nutku ile yalnız Orta - Doğunun değil, bütün dünya ve hattâ Natonun da sulhünü tehlikeye sokmaktadır.»

İzvestiya gazetesi, bu husustaki hezeyanlarını şöyle tamamlamaktadır: «Türkiye halihazır siyasetini takibe devam ederse, ilk darbeyi kendisi yiyecek ve Türk millî menfaatleri zarara uğrayacaktır.»

KISACA

SİSLERİ YIRTMALI

Tevfik Fikret, sisin çirkinlikleri örttüğünü söylüyordu. Bütün kötülükler, aşağılık işler, yani güzel ve iyi olmıyan ne varsa hepsi gözlerden uzak kalsın diyordu. Hiç değilse şairce bir avunmaydı bu. Nasıl olsa çirkinlikler bir gerçek, hiç değilse gözümüze görünmesinler... Şair yanıp yakınmanın işe yaramadığını anlamıştı. İyisi mi kalın bir sis perdesi ortalığa çöksün, her şeyi silip eritsin... «Örtün ey şehri» derken şair sise bir kurtarıcı gözüyle bakıyordu Sis gelecek, şehri bütünüyle örtecek, aldatıcı bir umuta, bir avunmaya böyle ulaşılacak... Gerçekler acı gerçekler en kalın sis duvarlarının arkasında bile yok olmazlar, bir rüzgâr sisi dağıttı mı bütün korkunçluklariyle yeniden ortaya çıkarlar. Fikret de bunu bilirdi. Ama işlerin düzeleceğinden, «Bu memlekette bir gün sabah olacağı» ndan umudunu gün geçtikçe keser g'biydi. Kapkara, kopkoyu bir karamsarlık ruhunu kaplamıştı. Tek çare kendini aldatmaktı. Sisler içindeki bir topluluk, bir şehir göze daha güzel görünürdü tabii.. İnsan tatlı düşlere dalabilirdi. Kendini bile bile aldatmak kişioğluna vergi bir özelliktir. Hani bu da olmasa yaşamak sıkıntısına dayanmak büsbütün zorlaşır..

Günlerdenberi İstanbulu akşam olur olmaz koyu bir sis kaplıyor. Hele geceleri iki adım ötesini görmiye imkân yok. İnsanoğlu olayları bütün açıklığiyle bilmek ister. Ama sis bizim hoşumuza gitmiyen bazı gerçekleri öğretmiyor da değil. Yürürken on, on beş metre ilerisini görmeden adım atamıyan insanoğlu sisin karanlığı içinde sonu bilinmez bir yolu adımlıyor. Esrarlı bir serüvene atılır gibi... Kopkoyu sis içinde yürürken şunları düşünüyordum: Toplum hayatımız, iç politika dünyamız da böyle sisler içinde. Belirsiz bir durum almış. Açıklıktan kaçınıyoruz boyuna. Ne yaptığımızı, hangi yolda yürüdüğümüzü bilemiyoruz. Demokrasimiz sisli, belirsiz; kültürümüz sisli, belirsiz; gündelik yaşamamız sisli, belirsiz... Bu sis bulutunu dağıtmak için hiç birimizde en küçük bir çaba yok. Sanki sislerin içinde yaşamaktan hoşlanıyor gibiyiz. Fikirler izahsız, düşünceler temelsiz, sözler, konuşmalar gelişi güzel olunca insanoğlu elbette ki kesinlikten, berraklıktan uzaklaşır. Giderek, sisli bir dünyanın insanı olur çıkar. Umudunu yitire yitire Fikret gibi şehri kaplayan sise bir kurtarıcı gözüyle bakar. Sislerin ardında daha güzel şeyler daha güzel duygular, daha güzel gerçekler varmış sanısıyle kendini avutur gider. Belki de böylesi daha iyidir. Ama sisli bir yaşamanın belirsizliğine kendini bırakan sağlam bir insan sayılmazmış! Öylesine yaşarken ölmüş bir yaratık derlermiş! O başka...

Sisleri hayatımızdan uzaklaştırmalıyız. Açık konuşmaya, açık görmeye, açık yaşamaya alışmalıyız. Sis perdeleri yolumuza engel olmamalı. Bunun için tek çare aydınlık bir kafa, berrak bir zekâ ile düşünebilmeyi öğrenmek. Gerçeği bütün açıklığiyle görmesini bilenler için sis diye bir şey yoktur. Kafalarımızı şu, ya da bu çeşit sislerden kurtaralım. Gerçekleri, gerçek olarak görmek en büyük başarıdır.

OKTAY AKBAL

Kıbrıs'ın mukadderatını Londra tâyin edecekmiş!

Beyrut radyosuna göre, NATO konferansında, Türkiye, Makarios'un Kıbrıs'a dönmesine muvafakat etmiş!

Türk Haberler Ajansı

Londra, 28 — Kıbrıs Valisi Hugh Foot, dün akşam Kıbrıs'lı Türk liderleri ile uzun bir görüşme yapmıştır. Görüşmeyi müteakip bildirildiğine göre, Ada Türklerine Vali tarafından her türlü teminat verilmiştir.

Bildirildiğine göre Kıbrıs Valisi bu temaslarını bu ayın 31 inde Londraya yapacağı ziyarette nükû metine malûmat vermek maksadiyle yapmaktadır.

Bilindiği gibi Foot, Londra'da İngiliz Hükûmet Reisi, Hariciye ve Müstemlekeler Vekilleri ile görüşmelerde bulunacak ve bu görüşmeler sonunda Kıbrıs'ın mukadderatı belli olacaktır.

TÜRKİYE MAKARİOS'UN KIBRIS'A DÖNMESİNE RAZI OLMUŞ!

Beyrut, 28 — Beyrut Radyosu bu akşam verdiği Washington menşeli bir haberde Papaz Makarios'un önümüzdeki birkaç hafta zarfında adaya döneceğini ve tauh teriyet esasları dahilinde Adanın istikbali ile ilgili görüşmelere baş lanacağını bildirmiştir.

Radyonun belirttiğine göre, Makarios'un Adaya dönmesi hususunda ki karar Pariste Başkan Eisenhower'in tavassutu ile Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Başvekilleri arasında yapılan gizli bir görüşme salonunda alınmıştır.

Beyrut radyosunun ilâve ettiğine göre, Papaz Makarios Kıbrısta kurulacak mahalli hükûmete Türklerin de girmelerini kabul etmiş.

İNGİLİZ BASININ HEZEYANLARI

Londra, 28 — Son günlerde İngiliz basınında tedhişçi Papaz Makarios'un Adaya dönmesine müsaade edilmes. hususunda sistemli neşriyat yapılmaktadır. İşçi Partisi organlarından sonra şimdi de Liberal gazeteler de aynı fikri savunmağa başlamışlardır.

ATİNADA 4 RUM TEVKİF EDİLDİ

Atina, 28 — Yunan polisi bugün dört Kıbrıslı Rum gencini tevkif etmiştir.

Belirtildiğine göre, bu Kıbrıslı Rumlar geçenlerde Amerikan tesislerine bomba atmak suçu ile itham edilmektedirler.

KIBRIS RUM HEYETİ REİSİNİN ASYA - AFRİKA KONFERANSINDAKİ KONUŞMASI

Kahire, 28 (T.H.) — Burada toplanmakta olan Asya - Afrika Halkları Tesanüd Konferansının üçüncü gününde Kıbrıslı Rumları temsil eden heyet başkanı bir konuşma yapmıştır. Kıbrıslı Rum heyeti başkanı bu konuşmasında ezcümle şunları söylemiştir:

«Kıbrıs halkı bugün bir tek gaye uğruna mücadele etmektedir. Bu gaye, emperyalizmi yok etmektir. Kıbrıs halkı, bütün halkların inanmış oldukları kendi mukadderatını kendi tayin prensibine tam olarak inanmıştır. Bu uğurda sonuna kadar mücadele edilecektir.»

Diğer taraftan Irak delegesi olarak takdim edilen Mohammed Hadid ise yaptığı konuşmada Bağdat Paktına şiddetle hücum etmiştir.

ASYA - AFRİKA KONFERANSINA BATILI GAZETECİLER SOKULMUYOR

Kahire, 28 (A.P.) — Asya - Afrika konferansında dün gece yapılan bir basın toplantısına batılı gazeteciler sokulmamışlardır.

Basın konferansına gelen bir batılı gazeteciye Sovyet resmî şahsiyetleri, basın toplantısına ancak Asya - Afrika milletlerinin gazetecilerinin katılabileceklerini söylemiştir.

NÂSIR, RÜTBE DAĞITIYOR

Türk Haberler Ajansı

Kahire 20 — Mısır Cumhurreisi Abdülnasır yayınladığı bir beyanname ile beş Mısırlı generali Mareşallık rütbesine yükseltmiştir. Bu terfi kararı Mısırdı Cumhuriyetin ilânından bu yana ilk karardır.

Almanyada bir Türk firması sigara fabrikası kuruyor

Haber aldığımıza göre Batı Almanya'nın Frankfurt şehrinde üç yıldan beri ithalât - ihracat ticaretiyle iştigal eden Kâzım Aksur firması bu kerre tamamen Türk menşeli tütün harmanlarından imâl edilmek üzere bir sigara fabrikası tesisine teşebbüs etmiştir. Şimdiye kadar yapılan tetkikler müsbet netice verdiğinden mezkûr firma İnhisarlar Umum Müdürlüğüne müracaatla, İsveç tütün inhisarlarına gönderilmiş bulunan tütün eksperi ve harmancısı olan memurlarından Necdet Ziya Arıcanın kurulacak fabrikada imal olunacak sigaraların harmanlarını yaptırmak isteği Umum Müdürlükçe memnuniyetle karşılanmış ve Arıcanın Almanyaya gitmesine müsaade etmişlerdir. Arıca bugünkü uçakla Almanyaya hareket edecektir. Fabrika kardeşi Kemal Aksurla birlikte inşa edilecektir (6886)

POPLİN

Gömleklik düz beyaz ve renkli poplinlerin satışına devam edilmektedir. Dairelerin mutemedleri vasıtasiyle müracaatları.

Yeşildirek Demiray Han

İstimlâk yolsuzluğu dâvasına devam edildi

İstimlâk yolsuzluğu dâvâsının duruşmasına dün de Toplu Millî Korunma mahkemesinde devam edilmiştir.

Ali Kemal Şahin, Namık Yener, Kudret Şen, Sedat Gürsel, Osman Geçim ve İbrahim Karayel adlarındaki şahısların sanık olarak bulundukları bu dâvânın dünkü duruşmasında üç ev sahibi şahit olarak dinlenilmiştir.

Bunlardan Naci Kaygusuz adındaki ev sahibi:

«— Komisyon üyelerinden Sedat Gürsel bana gelerek şayet kendilerine 10.000 lira verirsem evime iyi bir kıymet takdir edeceklerini vaad etti. Ben de kendisine 7000 liralık bir bono verdim. Fakat evimin değeri 190—200 bin lira iken 158.000 lira kıymet takdir ettiler» demiştir.

Mahkeme, istimlâk edilen binalara takdir edilen kıymetlerle hakiki kıymetlerinin tesbiti için duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

1958de 1,5 milyon LİRA

Mart, Haziran, Ağustos, Ekim, Aralık keşidelerindeki Para ve Ev ikramiyeleri tutarı...

AKBANK

Cezaevindeki C.H.P. lilere armağan kampanyası devam ediyor

C.H.P. Üniversiteliler İnkılâp Ocağı tarafından girişilen cezaevlerindeki C.H.P. liler için «Yılbaşı armağanları kampanyası» devam etmektedir.

Bu münasebetle C.H.P. il başkanı Şemsettin Günaltay, Yozgat cezaevinde tutuklu bulunan Cemil Sait Barlas ve arkadaşlarına gönderilmek üzere, İnkılâp Ocağı başkanına Fransız tarihçesi Albert Sorel'in «Avrupa ve Fransız İhtilâli» adlı 4 ciltlik eserini vermiştir.

Yardım kampanyası yarın akşam sona erecek ve toplanan kitaplar taksim edilerek, cezaevlerindeki C.H.P. lilere gönderilecektir.

Bankacılara Müjde!

Garanti Bankası Müdür Muavinlerinden AYTEN H. ETİ'nin

BANKA ve Banka muamelâtı

isimli kitabı pek yakında neşredilecektir.

İzmir, şubat'ta yüzdürülecek

Hususi Muhabirimizden

İzmir, 28 — İzmir vapurunun yüzdürülmesiyle ilgili çalışmalar hızlanmıştır. 1957 şubat ayında batan İzmir vapurunun 1958 şubatı sonlarına doğru yüzdürülmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu suretle İzmir, batmasından tam bir sene sonra tekrar yüzdürülmüş olacaktır. İzmirin yüzdürülmesinden sonra İtalyan tezgâhlarında tamir ettirilerek sefere konulması muhtemeldir.

Bilindiği gibi İzmir vapurunun sigortalı bulunduğu şirket Denizcilik Bankasına 11 milyon lira sigorta ücretini ödemiş ve sonradan batık gemiyi 1 milyon 250 bin liraya yeniden Denizcilik Bankasına satmıştı.

TÜTÜN MÜSTAHSİLİNE % 25 PRİM VERİLECEK

Hususi Muhabirimizden

İzmir, 28 — Müstahsil tütün piyasasının açılışına kısa zaman kalmıştır İnhisarlar İdaresi kontratları Ocak ayının ilk haftasından itibaren dağıtmağa başlayacaktır. Müstahsil tütünlerini balyalamış bulunmaktadır.

Öğrendiğimize göre tütün fiatlarında geçen seneye nisbetle bir değişiklik olmamakla beraber, bu sene ekiciye seyyanen yüzde 20-25 prim verilecektir.

C.M.P. İstanbul il teşkilâtının raporu

4 ocakta Ankarada yapılacak olan C.M.P. genel idare kurulu toplantısında, İstanbul C.M.P. teşkilâtının görüşünü aksettirecek olan rapor, evvelki gün yapılan idare heyeti toplantısında bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Belirtildiğine göre, Ankarada yapılacak olan il temsilcileri ile genel idare kurulu görüşmelerinde, seçimlerin kaybedilis sebepleri ve ileride yapılacak çalışmalar üzerinde durulacaktır.

AK'LA KARA — EMİL GALİP SANDALCI

DÜŞEN TABYA..

Türkiye Büyük Millet Meclisi Meclis iç tüzük tadilâtını kabul etti. Tarih; 27 Aralık 1957 Cuma. Perşembenin gelişi çarşambadan belli idi. Mevcut 170 muhalif milletvekilinin 170 i aleyhte, yine mevcut 381 D.P. li milletvekilinin 381 i lehte oy kullandı. İçlerinden tek kul çıkıp da, sembolik bir şekilde olsun, aleyhte oyunu kullanmak cesaretini gösteremedi. Gerçi, 37 D.P. li milletvekili Mecliste bulunmuyordu. Fakat Mecliste bulunmamış olmak kendilerine hiç bir kredi temin etmedi. Tarih önünde aynı mesuliyeti paylaşacaklardır.

Böylece, sessiz sadasız, son hürriyet tabyalarından biri daha düştü.

Seçimlerden önce ve seçimlerden sonra birçokları, Mecliste kalabalık bir muhalefet grupunun çok şeyler başaracağı; yeni seçilen D.P. li milletvekilleri arasından . muhtelif meselelerin müzakeresinde - bir hayli taraftar kazanılacağı kanaatinde idi. Boş hayâller. T. B M. Meclisine 184 yerine 284 muhalif milletvekili girse idi, sonuç yine aynı olacaktı. Hâdiseler D.P. li milletvekilleri arasında bir tane dahi medenî cesaret sahibinin çıkamıyacağını gösterdi. İçlerinde evinde, seçim bölgesinde, hattâ grupta aleyhte konuşanlar şüphesiz ki vardır. Fakat sıra Mecliste oy vermiye gelince; asla!

Bu milletin % 52 sinin oylarını temsil eden 184 milletvekili B. M. Meclisinde düşündüklerini kayıtsız şartsız söylemek üzere seçilmişlerdir. Bundan böyle söyliyemiyeceklerdir.

Yine, bu milletin % 48 inin oylarını temsil eden 419 milletvekili B. M. Meclisinde düşündüklerini kayıtsız şartsız söylemek üzere seçilmişlerdir. Bundan böyle robot gibi hareket etmiye rıza göstermişlerdir.

Oysa, bu millet sağır ve dilsizler kongresine delege seçmemiştir.

Bütün bunlar iktidarın rahatça çalışabilmesi uğruna yapılmaktadır. İktidar rahat çalışabilecek ve «görülmemiş kalkınma» tahakkuk edecek.

Biz, hürriyetlerimizi görülmemiş kalkınma ile trampa etmek istemiyoruz. Kalkınmanın böylesi hakikaten hiç bir hür ülkede görülmemiştir.

Cuma gecesi Büyük Mecliste söz alan Osman Kavrakoğlu (D.P.) şöyle buyurmuşlar:

«Ekseriyetin mutlak doğru düşündüğünü iddia edemeyiz. Ama ekseriyet ne derse öyle olur. Bizim dediğimiz olacak. Siz arkamızdan geleceksiniz. Bunun başka çaresi yoktur.»

Sayın Rize milletvekiline şu kadarını söyliyelim ki «Demokrasi ekseriyet rejimidir» sözü anladıkları dar mânada tefsir edilemez. Ekseriyetin dileği; her çeşit fikir ekalliyetinin hak ve hukukunun korunduğu fikirlerin serbestçe ifade imkânı bulduğu taktirde muteberdir. Aksi halde, yine ekseriyetin istediği olur, ama demokrasi olmaz.

«Biz gideceğiz. Siz peşimizden geleceksiniz. Biz ekseriyetiz» diyenler, diktatörlük de dahil olmak üzere, diledikleri yere ve yöne gidebilirler. Fakat bu millet B. M. Meclisinde mevcut 419 oyun peşinden gitmiyecektir.

Basın Kanunu, seçim kanunu toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu, ticari ilânların kontroluna dair kararname v.s. - çıkmış ve çıkacak olan antidemokratik kanunlar ne olursa olsun. Türk milletini demokrasi yolundan döndüremiyecektir.

Tarihinin her devrinde, yer yüzünün bir köşesinde müstakil bir Türk devleti yaşamış, hiç bir zaman bu millet - en kötü şartlar altında dahi - tam mânasiyle esaret altına alınamamıştır. Binlerce senelik bir tarih boyunca eloğlunun yapamadığını bugün biz kendi elimizle, kendi kendimize mi yapacağız?

Unutmıyalım; İnsanoğlu hür doğar. Tanrı hediyesidir bu. Allahın verdiğini kullar geri alamaz.

Evet, hürriyet mücadelesinde bir tabya daha düştü. Varsın düşsün. Atatürk ne demişti? «Hattı müdafaa yok, sathı müdafaa vardır.»

POLİTİKA VE ÖTESİ

siyasi haberlerin tarafsız hikâyesi

Bölükbaşının akümilâtörleri doluyor

«Ben mi politikadan çekilecek mişim? Ben mi artık sesimi çıkarmıyacak mışım? Bana rey verenler içinde oğlunun cenazesini ortada bırakıp sandık başına koşanlar vardı beyim. Bu memlekette mücadele edecek iki kişi kalırsa, biri mutlaka ben olacağım. Ben, vatandaşlarımın reyleriyle zindandan kurtarılmış adamım. Bir memleket ki sevdiğini tuttuğunu zindandan bile çıkarıyor, bir memleket ki her türlü nimetlere omuz silkip zindandakini tercih ediyor, orada ümitsizliğe düşülmez. Ben taptaze ümitlerimle mücadeleye devam edeceğim.»

Bu sözleri evvelki gün, meşin bir koltuğa gayet rahat bir şekil de oturmuş, güldükçe, üst sıra dişlerinden birinin kırık olduğu görülen ve kendi tâbiriyle «şarj olmak üzere bir aylık istirahate çekilen» Cumhuriyetçi Millet Partisi Başkanı Osman Bölükbaşı söylüyordu Hakkında söylenilenleri işittikçe hayrete kapılıyor, «nolmuş yâni, mücadele yapılıyormuş, bana ihtiyaçları varmış da, ben ondan mı kaçıyormuşum?» diyordu. Yanakları iyice gerilmişti. 13 günde 8 kilo aldığını söylüyordu. Her gece erkenden yatıyor, öğle yemeklerinden sonra Boğaza doğru bir gezinti yapıyor, akşam yemeklerini Abdullah Efendide yiyor ve oteline dönüyordu. Mümkün olduğu kadar eş - dosttan, gazetecilerden kaçıyordu 10,5 a kadar düşen tansiyonunun normale avdeti için, yine kendi tâbiri ile «Avrupai» bir dinlenme tatili geçiriyordu.

HER DERDİN BULUNUR ÇARESİ..

Herkesten mumkün olduğu kadar kaçıyordu ama ele geçirdiniz mi, Bölükbaşının sohbetine doyum olmuyordu. Zaten itiraf ediyordu, yazmaktan ne kadar hoşlanmazsa, konuşmaktan da o derece haz duyuyordu. «İç tüzük tasarısı konuşulurken sizin böyle istirahate çekilmeniz herkesin tuhafına gidiyor» denilince, «Ben komisyonda en ağır konuşmaları yaptım. İtiraz bile edemediler Buna rağmen mesele bir grup kararı olarak tekemmül ettiriliyor, Konuşmaların ne faydası olacak?» diyordu. Bölükbaşıya göre endişe edecek bir şey yoktu. Bu kaçıncı tecrübeydi? Muhalefeti, basını tahditler içine alan kanunlar çıktıkça, her defasında «Eyvah, öldük, mahvolduk» çığlığını basıyor, sonunda yine iktidarı bir takım tedbirler almağa mecbur bırakıyorduk. Tedbirler arttıkça çareler de artıyordu. Mücadele azmi kuvvetleniyordu. Teşrii masuniyet kaldırılırsa «mânevi masuniyet» vardı. Hiç bir tedbir milletteki o gitgide insana huzur ve emniyet veren seçmen şuurunu altedemezdi. «Bakın» diyordu Bölükbaşı, «Hapisten çıktıktan sonra Kırşehirde bana anlatılan şu destana benzer hikâyelere bakın.» ve önce Korkorlu Musa'nın hikâyesini anlatıyordu.

KORKORLU MUSA

Korkorlu Musa bir köylüydü. Kırşehirin Çiçekdağ kazasına bağlı Korkor köyünde C.M.P. nin ocak başkanıydı. Seçimden bir gece evvel yetişkin oğlunun hastalığı birdenbire artmış ve o gece hayata gözlerini kapamıştı. Halbuki Musanın o gece seçmen puslalarını dağıtması lâzımdı. Acısını içine atmış, kapı kapı dolaşarak pusulaları dağıtmış, ertesi sabah da erkenden gencecik oğlunu kara toprağa verip sandık başına koşmuştu. Sonra 90 lık bir ninenin hikâyesi vardı. İhtiyar hasta haliyle kendini sandık başına kadar taşımış, oradakilere: «Ben iki ayağı da çukurda bir kadınım. Aldatmağa kalkarsanız iki elim de yarın ahrette yakanızdadır. Bana hapistekinin kâğıdını verin» demişti.

Bölükbaşı, bu gerçek hikâyeleri anlatırken gözleri dolu dolu oluyor; hapiste geçirdiği ayların hüznü gergin yüzünde dolaşıyordu.

KIYAMET KOPMAZ YA!

Doğrusu hapiste (Bölükbaşı «zindan» tâbirini kullanıyordu) geçen günler, zordu, asap bozucuydu. Bir siyasi lider için hapiste eli - kolu bağlı kalmak, bütün hürriyetlerinden (hattâ öz kızından) mahrum olmak, ruhu, dayanılmaz bir tazyike maruz bırakıyordu Ama bir ideale bağlı insanlar, her nevi tazyike göğüs germesini bilmeliydiler. Bölükbaşı 3-5 ay, veya daha fazla hapis yatmakla «kıyamet kopmaz ya!» diyordu. Muhalefeti susturmağa kalkışınlar; «kıyamet kopmaz ya!» Basına tahditler koysunlar «kıyamet kopmaz ya!» İç tüzüğü tadil etsinler «Kıyamet kopmaz ya!»... Bölükbaşı endişe duyulan her şey için «Kıyamet kopmaz ya!» yı bastırıyordu. Yine mücadele edilirdi, yine millete hakikatler duyurulurdu: hem konulan yasaklar yüzünden, her şey bire bin katlarak halkın arasında yayılırdı Bölükbaşı, bir aylık tatilinin ortasında tam mânasiyle sinirlerini sükûnete kavuşturmuş olmalıydı ki, Namık Kemal'in «Vatan - Silistre» deki kahramanı Abdullah Çavuş gibi, hiç telâşa kapılmıyor, «Kıyamet mi kopar?» yerine her şey için, «Kıyamet kopmaz ya!» diyordu.

MÜSAVAAT

Bölükbaşı, Demokrat İktidarın son tüzük tadilini, bir Abdullah Çavuş felsefesi ile gayet soğukkanlı olarak karşılıyor ve «fena mı, iktidar Meclisin içini dışından farksız hale getiriyor. Bundan âlâ müsavat mı olur?» diyordu. İç tüzüğün, C. M. P. nin Meclis grupunu ortadan kaldıran maddesi hatırlatıldığı zaman, bir kahkaha savuruyor; «N'apalım, biz artık sıra malı olduk» nüktesini yapıyordu. «Madem ki sivri sözlerden hoşlanmıyorlar, biz de İngiliz centilmenlerinden daha nazik konuşuruz» diyordu. Bölükbaşı esasen, sert ve ağır sözlerle konuşmanın, fikri öldürdüğü kanaatindeydi. Gürültü patırdıya asla razı değildi. Bir fikir çok nazik kelimelerle de, tesirinden bir şey kaybetmeden ifade edilebilirdi. Bölükbaşı, buna bir misal de getiriyordu. Hükûmet buhranı münasebetiyle Mecliste konuşurken aynen şöyle demişti:

«Sayın Başvekilin sözlerine itimat etmek kabiliyetini kaybettiğimizi teessüfle ifade etmek isteriz.»

Ve kimse de kızmamıştı..

İKİ HAFTA SONRA

Şurada topu topu iki hafta kalmıştı. İki hafta sonra, tatil sona erecek ve akümülâtörleri iyice dolmuş bulunan C.M.P. lileri, Mecliste «deşarj» a başlayacaktı. Her halde o konuşurken Murad Âli, çelimsiz vücudü ile Başbakanın hemen yanıbaşında ki yerinden fırlayıp:

«Erkeksen doğru konuş!» diye bağıramıyacaktı. Zira bir defasında öyle demiş ve şu cevabı almıştı:

«Erkekliğimin zekâtını versem, sen bile erkek olursun Murad Âli!»

SADUN TANJU

DEDE KODU

Ankara Cezaevinin Hilton dairesinden pek az evvel çıkan **Metin Toker**, eşi **Özden** ve kızı **Ayşe Toker**'le birlikte İstanbula geldi: Taşlıkta, kayınpederinin evinde kalıyor. Anlaşılan Metin Toker oradaki Hilton'un havasına epey alışmış ki, burada yılbaşını Hilton'da geçirecek. Kayınbiraderi **Ömer İnönü**'nün Şadırvanda ayırttığı bir masada eğlenmeğe hazırlanıyor.

★

Memleketimizin tanınmış doktorlarından **Ali Esat Birol**'un kızı **Ayseli** ile yine memleketin tanınmış doktorlarından **İhsan Rifat Sabar**'ın oğlu Dr. **Ergun Sabar**'ın iki senelik evli ve mes'ut bir çift olduğunu İstanbul sosyetesi bilir. İşte bu mes'ut çift başka mes'ut bir çiftin düğününde eğlendikten sonra evlerine dönerken şöyle bir hâdise oldu: Ayseli babasının kendisine düğün hediyesi olarak verdiği birkaç tek taştan yapılan küpelerini ve kayınpederinin hediyesi olan bir pırlanta iğneyi çantasına koymuştu. Tam taksiden inerlerken Ayseli çantasını yere düşürdü. Gecenin geç vaktinde ne derece dikkatli olunabilirse o kadar dikkatle düşenler toplandı. Fakat eve gelip de mücevherler yerine konacağı zaman Ayseli çığlığı bastı! Küpenin teki ve iğne yoktu. Derhal polise telefon edildi ve Sabarlar doğru çıktıkları lokalden başlıyarak bütün gece klüplerini dolaşarak 52 model Dodge marka arabayı aramaga başladılar. Ümitler suya düşüp de eve dönmek üzere taksiye binecekleri sırada bir erkek karşılarına çıktı, «Abla! Bunları arıyorsanız buradaf» dedi! Ayseli ve Ergun âdeta dondular. Uzanan elin içinde kaybolan mücevherler duruyordu. Peri masalını andıran bu hikâyenin tesiri Sabarların üzerinden kalkmamış ki, hâlâ bu iyi kalbli şoförü herkese anlatıyorlar. Sosyete ise şoförün nasıl mükâfatlandırıldığına dair hikâyeler anlatmakla meşgul.

★

Küçük Sahne perşembe gecesi Kamp 17 ile prömiyerini yaptı. **Haldun Dormen**'in muvaffakiyetle sahneye koyduğu bu eser dakikalarca alkışlandı. Seyircilerin hemen hepsi piyesi çok beğendiler. Hele **Altan Erbulağın** sahneye epey dekolte çıkışı salonu kahkahadan kırdı geçirdi. Buna en çok gülenler den biri de Altan'ın kendi karısı **Altan** oldu. Bu piyeste seyirci rolünü oynayan **Tunç Yalman**'ın yine pek heyecanlı olduğu her halinden belliydi. Dekoru yapan **Toto (Teoman)** bütün heyecanına rağmen kulisteki delikten salondaki seyircileri seyretmeği ihmal etmedi. Seyircilere gelince en heyecanlıların başında tabii Haldun'un annesi **Nimet Dormen**'le kız kardeşi **Güler Erenyol** geliyordu.

Küçük Sahnenin perdeleri kapandığı zaman artistlerin çicek yağmuruna tutulmamaları ise şimdiye kadar alışmadığımız bir hususu. Tek alışılıp ta yapılan şey ise tiyatro sonunda verilen supeydi. Bu sefer sıra **Latife** ve **Arif Mardin**'deydi! Hakikaten bu Mardin ailesi olmasa supelerin kimin tarafından verileceği ise en ehemmiyetle üzerinde durulan meselelerden biri oldu... **PITPIT**

Adnan Veli 'den Fantezi

Sihirli düğme

Muamelât müdürü, gözlüğünü çıkarıp masanın üstüne bıraktıktan sonra, başını kaldırdı. Karşısında duran memura:

— Peki ama, dedi. Bunun teklif tezkeresine, mucip evrakını niye iliştirmemişler?

— İlişikti efendim?

— Nerede? Bulamıyorum ki...

— Dosyanın içinde olacak efendim.

— Bu dosyanın içine bir giren bir daha çıkamıyor ki birader. Seçimlerdeki itiraz evrakına dönmüş.

— Çok doğru beyefendi...

— Bak, Necati!... Seçimlerdeki itiraz evrakına dönmüş dedim ama, bu lâf kendi aramızda kalsın haaaa!...

— Hiç şüphe etmeyin efendim.

— Yâni öteki arkadaşların yanında ağzından kaçırma diye söylüyorum.

— Söylemeye ne hacet müdür bey?... Siz şimdiye kadar beni öğrendinizse öğrendiniz. Burada konuşulan bir lâfı, kafamı kesseler başka yerde anlatmam... Âdetim değildir.

— Aferin memnun oldum.. Maamafih duyulsa da pek bir şey çıkmaz ama... Yine de insan tedbirde kusur etmemeli...

— Yooo, duyulsa bir şey çıkmaz demeyin. Pekâlâ çıkabilir.

— Nasıl çıkabilir yâni?..

— Meselâ efendim, diyebilirler ki, «Seçimlerin itiraz evrakı ile muamelât müdürü niçin bu kadar alâkadar oluyor acaba?» diye düşünebilirler. «Demek ki mu amelât müdürünün şuur altında seçimler ve seçime ait itirazlar var. Bu lâfla, şuur altındaki şuur üstüne çıkmış oluyor. Şunun şuur altını biraz daha mıncıklıyalım derler...

— Doğru... Mıncıklarlar...

— Sonra efendim.. Emeklilik talimatnamesinin mıncıklama maddesine tâbi tutuverirlerse...

— Allah göstermesin.

— Tabii Allah göstermesin bey efendi. İyisi mi o lâf burada unutulup gitsin. Bendeniz hiç bir şey duymadım efendim.

— Teşekkür ederim Necati.. Ve fakir, kadirşinas memurun hali başka oluyor.

— Helbette Beyefendi. Bu dareye zatiâlinizden önce kaç müdür geldiyse, hepsinin en sadık memuru bendim. Benim yanımda adam kesseler, ağzımdan tek kelime alamazlar. Bakın söz tem sili sizden önceki Hayati Beyle, daktilo Süheylâ Hanımın arasın da epey aşnafişne olmuştu. Hattâ bir gün bendeniz birdenbire odaya girince... Neyse.. Böyle şeyleri anlatmak doğru değil. Sonra efendim, ondan önceki müdür Bey Paris seyahatinden döndüğü vakit... Ama neyse.. Onu da söylemiyeyim. Sonra Muhasebe Müdürü Hulki Bey bir akşam Lâmia hanımla «Yeşil Otel»in lokantasında yemek yedikten sonra, alttaki pavyona geçip.. Haydi neyse.. Bu işlerin dedikodusu bana düşmez efendim. Siz hiç merak etmeyin. Ağzımın sıkılığını burada bütün arkadaşlar bilirler..

— Aferin Necati. Teşekkür ederim sana.. Ketum olmak, memuriyetin ilk şartıdır.

— Şüphesiz beyefendi.

— Şimdi bu evrak hakkında biraz izahat versene bana...

— Anlatayım efendim.. Mesele oldukça girift.. Fakat hallı için henüz ümit kesilmiş değil.

— Neymiş, söylesene?..

— Söylüyorum efendim. Malûmu âliniz, Devlet Tiyatrosundan bir grup, geçenlerde İstanbula giderek «Hatıra defteri» isimli piyesi oynamaya başlamış. Temsiller, Muammer Karacanın Beyoğlundaki tiyatrosunda veriliyormuş. Biletleri de, Devlet Tiyatrosunun memurelerinden bir hanım satıyormuş. Ama İstanbul halkı Devlet Tiyatrosuna çok düşkün olduğu için, biletler satışa çıkar çıkmaz, yüzlerce kişi kuyruğa girmiş. Tiyatronun holü, merdivenleri, dışardaki kaldırımlar baştan başa dolduğu için, kuyruğun ucunda bulunan kim seye ancak bir buçuk saat sonra sıra gelebiliyormuş. Bu durumu gören tiyatro müdürlüğü, hem halkın sıkıntı çekmesini önlemek, hem de seyircilerin kuyruk yaptığını haber alanları öfkelendirmemek için, düşünüp taşınıp bir çare bulmuş. Yüzlerce kişiye tek gişeden, bilet satmaktansa, bir gişe daha açmayı düşünmüş. Ama o gişeye oturtulacak ikinci bayana günde on liradan, iki gün için yirmi lira ödemek gerekiyormuş. İşte o yirmi lira için, tiyatronun tahsisatı yokmuş. Tiyatro müdürlüğü Maarif Vekâletine bir tezkere yazarak, 20 liranın tahsisi için müsaade talep etmiş. Maarif Vekâleti durumu inceliyerek, mali mevzuatın buna elverişli olup olmadığını Divanı Muhasebattan sormuş. Divanı Muhasebat, «Mevzuat müsaittir ama, tahsisat nereden bulunacak?» demiş. Bunun üzerine evrak Maliye Vekâletine gönderilmiş. Maliye, Maarif Vekâletinin yeni bütçede buna bir yer ayırmasını tavsiye etmiş. Bütçe Meclise verildiği için Maarif Vekâleti bu teklifi yapamıyacağını bir tezkere ile bildirmiş. Bunun üzerine Devlet Tiyatrosunun umumi masraflar kısmına ek ödenek konması için, Divanı Muhasebata tekrar yazı yazılmış. Divanı muhasebat, Maarif Vekâletinin buna yetkili olduğunu söylemiş. Maarif Vekâleti bu sefer evrakı muhasebeye havale etmiş. Muhasebe, yazının altına ek ödenek şerhi verilmediği için dosyayı geri çevirmiş. Ek ödenek şerhi verildikten sonra Muhasebe Müdürlüğü «Umumi masraflar faslında bulunan tükürük hokkalarından yedi hokkalık bir tasarruf yapalım mı?» diye Devlet Malzeme Ofisinden sormuş. Devlet Malzeme Ofisi, tükürük hokkalarının hayati önemi olduğunu ileri sürerek Muhasebe Müdürlüğüne red cevabını vermiş. Bu sefer Muhasebe Müdürlüğü 33 tane süpürge sapını tasarruf ederek, 20 liralık ödeneği, Muammer Karaca Tiyatrosunda açılacak ikinci gişeye oturmaya namzet bayana verilmek üzere, Vekâletten nakil müsaadesi istemiş. Nakil müsaadesi için Zat İşlerinin süpürge ihtiyacından sarfınazar ettiğini bildiren bir feragatname lâzımmış. O feragatnameyi hazırlamamız için dosyayı bize yollamışlar bey efendi..

— Yahu kusura bakma.. Yanın da bir asprin var mı Necati?..

— Yok ama, bulduralım Beyefendi...

— Başıma ağrı girdi be birader...

— Girmesin efendim. Bendeniz bu işin kolayını biliyorum. Hem sizin başınızın ağrısı geçer, Hem de, dosyadaki evrak, neticeye bağlanır.

— Neymiş bunun çaresi?..

— Efendim, ikinci gişeye oturmaya talip olan bayan dışarıda...

— Dur bakalım, daha tahsisatın: bulduk mu ki bayanı hazır ediyorsun.

— Beyim, tahsisat, mucip, istihkak müzekkeresi, ita emri ve saire beş dakikanın içinde şıp diye halledilir.

— Nasıl halledilir yahu?.. Amma da rahat konuşuyorsun. Elektrik düğmesi mi bu?..

— Elektrik düğmesinden daha sihirli..

— Nenin nesiymiş bu?..

— Bayanın yakasında Demokrat Partinin rozeti var beyim. Tamam mı?..

— Tamaaaamı..

— Düüüüt... Çıf çıf çıf, çıf, çıf..

ZAYİ

Arnavutköy mezarlığına ait Mezarlık Müdürlüğünden almış olduğum 270 cilt 44 varakten kayıtlı mezarlık nushasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Katina Koantopuk ve Kostantin Ksantopulo

Sevilen yıldız...

Fevkalâde ısıtan, kullandıkça ismi gibi parlayan, tatlı rengi, zarif kurdelâsı ile karyolamı süsleyen **Adalet-YILDIZ marka** battaniyesinin altında uyumayı çok seviyorum.

ADALET YILDIZ marka BATTANİYESİ

YILBAŞI GECESİ

KONAK OTELİ Salonlarında sabaha kadar

GÜZELLER BALOSU

CAZ ORKESTRASI — ZAİM VE KUKLASI KÜÇÜK HASAN — İLLİZYONİS OMAR — DANSÖZ SEMİRAMİS — TAKLİT KRALI SEDAT — ÇALIKUŞLARI...

ROCK AND ROLL

Dans müsabakası ve misafirler arasından «YILBAŞI GÜZELLİK KRALİÇESİ» seçimi, çeşitli eğlenceler...

Mahdut yer kaldığından masanızı ayırtmak üzere «Konak Oteli» Müdürlüğüne veya Necmi Rıza mağazasına lûtfen müracaat ediniz.

ELBİSE MECBURİ DEĞİLDİR

Harifland **Pudrası**

Fevkalâde inceliği sayesinde cildinize daha iyi intibak eder, size sihirli bir cazibe kazandırır.

FERHAT NACİ ve ORT.
Cağaloğlu Tasvir Sokak
Tasvir Han 10- 5
Tel : 27417 1

HAFTALIK Hoş Memo

MEMO AL CAPP İLE ÇALIŞMAKTAN CAYIYOR -2-

SİNEMA

ROMADAKİ SEVGİLİ

«The Man in The Gray Flannel Suit» — Rejisör: Nunnally Johnson. Oynıyanlar: Gregory Peck, Jennifer Jones, Frederic March, Marisa Pavan, Lee J. Cobb, Roman: Sloan Wilson Senaryo: Nunnally Johnson, Kamera: Charles G. Clark, Prodüksiyon: 20 th Century Fox (color De Luxe, Cinemascope - Amerikan filmi) ATLAS Sinemasında.

Savaş insanoğlunu çok değiştirir; en iyiler kötü, kötüler iyi olur... Her şey unutulur, her şey yeniden kurulur. Bir anlık korkular, öldürresiye korkular ama; göz açıp kapayıncaya kadar çabuk kaybolacak «devliklere», savaşın insanlar üzerindeki «en küçük» izleridir.

Bu savaştır. Bilinen ve bilinmeyen düzeni değiştiren savaş... Savaşlar oldukça savaşların «birlikte getirdikleri» de var olacaktır.

Geçen İkinci Dünya Savaşı, yer yüzünün bugüne değin tanıdıklarının en korkuncu idi. Gelecek savaşlar olursa, onların ikinci savaş tan daha büyük olacakları bir yana; bir de ikinci savaşın doğurduklarının ne olacağı sorusu vardır. Savaşın bilânçosunun kapatılması işi... Belki savaşa yol açan «büyükler» yargılanır, ölümlerine hükmedilir; ama bu bilânçoyu kapamaz. Savaştan asıl zarar görenler milyonlarca «küçük» insanlardır.

İkinci savaşın büyüklüğü gözönünde tutulursa, küçükler üzerindeki zararları da kolayca anlaşılabilir. Kişiyi yıpratan korkular, psikolojik sarsıntılar: bir korku anında sığındıkları erkeklerin yanından kadın olarak ayrılan kızlar ve... Babası belirsiz, çoğu belirsiz «savaşın çocukları». Avrupada bugün bile Amerikan askerleri var. Savaş günlerinde ise bütün Amerikan ordusu ya Avrupadaydı ya da Japon yada. Bunların yarıdan fazlası bekâr olsa bile, eviller de çok fazlaydı. Savaşta da «kadınsız kalmıyan» bu koca ordunun, İtalyada, Fransada, Almanyada, Japonyada nelere yol açtığı rahatça anlaşılabilir. «Romadaki Sevgili» işte Amerikan toplumunun geride bıraklanların sorusunu getiriyor. Yurduna döndükten sonra evlenen ve çoluk - çocuk sahibi olan Amerikalıların: öteki ülkelerdeki çocuklarının durumunu hatırlatmağa çalışıyor.

Bu bakımdan, film daha çok Amerikalıları ilgilendirmekle beraber, önemsiz de değil.

Ancak, konunun işlenişinin, olayların gelişmesinin ve rejinin iyi olduğu söylenemez.. Konu çok dağıtılıyor: Birbiri ile iyi bağlanmamış olaylar ana fikri parçalıyor. Bunlar rejisörün hataları...

Filmde Frederich March, Jennifer Jones başarılı, ölçülü.. Gregory Peck'in aksadığı oluyor.

Bütünüyle, «Romadaki Sevgili» istenen kalitede değil.

Anastasia

(ÇARIN KIZI)

«Anastasia» — Rejisör: Anatole Litvak, Oynıyanlar: İngrid Bergman, Yul Brynner, Helen Hayes, Akim Tamiroff, Martita Huat, Felix Aylmer, Oyun: Marcelle Maurette, Adaptasyon: Guy Bolton, Senaryo: Arthur Laurents, Kamera: Jack Hilyard, Prodüksiyon: 20 th Century Fox (color De Luxe, Cinamascope, Amerikan filmi) Yeni Melek Sinemasında

İngrid Bergman daha önce Anastasia'yı sahnede oynamıştı. Şimdi ise filmde görüyoruz. Ancak «oyun» un kadrosu ve son bölümü değiştirilmiş.. Anastasia'nın sonunda evlendiği doktor (tiyatroda bu rolü Mel Ferrer oynamıştı) ortadan kaldırılmış... Bu, filmde bir baş rolün azalmasına yol açıyor. Yul Brynner'i daha iyi göstermek için yapılmış olacak bu değişiklik...

«Çarın Kızı»nın aslı bir oyun olmakla beraber, filmde tiyatro etkileri epey silinmiş.. Diyalogları oyundaki gibi; değiştirilmeden alınmış.

Anatole Litvak'ın rejisi zararsız. İngrid Bergman eski rolünün rahatça üstesinden geliyor. Yul Brynner'in önemli bir özelliği yok. Helen Hayes ve Akim Tamiroff çok iyi...

Kısacası, Anastasia için belirli bir «seviyeyi» koruyabilen; fakat cevrilmesi için gerekli hiç bir «sebep» bulunmıyan bir film denilebilir.

ALİ GEVGİLİLİ

ARSA SATIŞI

Yeşilköy - Yeşilyurd Bahçelievler Yapı Kooperatifine ait çarşı arsalarından 632 ada 3 numaralı parsel açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır. Talip olanların 2.1.1958 Perşembe günü saat 15 de 4000 lira teminat akçesiyle beraber Galatada eski Yolcu Salonu karşısında bulunan Sınai Kalkınma Bankasında bulunmaları.

Müdüriyet

Selimiye As. Sat. Al. Kom. Bşk. dan

Aşağıda cins ve miktarı yazılı yoğurdun 13.1.1958 tarihinde saat 16 da kapalı zarf usulü ile ihalesi yapılacaktır. (3427 - 18037)

Cinsi	Miktarı	M. Tutarı Lira	Krş.	M. Teminatı Lira	Krş.	Şartnamelerin görülebileceği yerler
Yoğurt	25000 kilo	40000 Lira		3000 Lira		Komisyonda

SİNEMALAR

BEYOĞLU

ALKAZAR (Tel: 442562) İnsaniyet - Hint Filmi - Türkçe.

ATLAS (Tel:44 08 35): Romadaki Sevgili - Gregory Peck, Jennifer Jones - Renkli.

ELHAMRA (Tel: 444394) Devlerin Aşkı - Elizabet Taylor, J Dean - Renkli - İng. (2 nci hafta).

İNCİ (Tel: 484595): Oğlum. Neron - Brigitte, Vittorio De Sica - Renkli - İtalyanca.

LÂLE (Tel: 44 35 95): Devlerin Aşkı - Elizabet Taylor, J. Dean - Renkli - İng. (2 nci hafta).

LÜKS (Tel: 44 03 80): Oğlum Neron.

ŞAN: (Tel: 486480) Aşk tuzağı - Frank Sinatra, Debbie Reynolds - Renkli.

SARAY (Tel: 44 16 56): Follies Bergere - Zizi Jean, Maire, Eddie Constantine - Renkli - Fransızca.

TAKSİM (Tel: 44 31 91): Bir Serseri - Talât Artemel, Neriman Köksal - Türk filmi.

TAN (Tel: 45 07 40): Hint Güneşi - Ava Gardner, Stewart Granger - Renkli - İng.

YENİ AR (Tel: 442851): Hileli Aşk - Michel Morgan, Brigitte Bardot - Renkli

YENİ MELEK (Tel: 444289) Çarın Kızı - İngrid Bergman, Yul Brynner - Renkli - İng.

ZAFER (Tel: 44 93 06): 1 - 1 - Ateşli Kan - Cornel Wilde, Jane Russel - Renkli - Türkçe, 2 - Çifte Cinayet - Van Johnson, Vera Miles - Renkli - Türkçe.

İSTANBUL

ALEMDAR (Tel: 22 36 63) 1 - Postacının Kızı, 2 - Kahramanlar Şehri.

BULVAR (Tel: 21 35 78): 1 - Haydutların Dönüşü, 2 - Erkek Avcısı.

ÇEMBERLİTAŞ (Tel: 1 - Kralın Sevgilisi, 2 - Kanın Adına.

MARMARA (Tel: 223860) 1 - Postacının Kızı, 2 - Kahramanlar Şehri

YENİ (Şehzadebaşı: Tel: 1 - Kralın Sevgilisi, 2 - Kanun Adına.

YENİ (B. Köy . Tel: Zara Han

KADIKÖY

HÂLE (Tel: 36 01 12): 1 - İki Açıkgöz Mumyalar Arasında, 2 - Silâhlı dörtler.

SÜREYYA (Tel: 360682) 1 - Paris Tatili, 2 - Aya Seyahat.

OPERA (Tel: 36 08 21): 1 - Çılgın Modeller, 2 - Çifte Cinayet

YURT (Tel: 36 97 68): 1 - Gün Doğarken, 2 - Beklenen İtiraf.

ÖZEN: (Tel: 36 98 24): 1 - Fırtına Geçti, 2 - Harmankaya.

TİYATROLAR

ŞEHİR TİYATROSU (Tel: 44 21 57) (Dram Kısmı): SAHİPSİZ TEKNE - Yazan: Alejandro Casona - Pazartesi akşamları temsil yoktur. Suare 21 de

YENİ TİYATRO «Tel : 440409»:

«YİNE Mİ ÇOCUK?» Komedi 4 perde - Yazan : André Roussin - Suareler: 21.00 de

SENSES OPERETİ (Tel: 44 93 69)

FESTİVAL: Müzikal operet - 3 perde, 12 tablo - Müzik: Karlo Kopoçelli Çarşamba saat 15 te tenzilâtlı matine Cumartesi 15 te talebe matinesi - Suare: 21.00 de

KARACA TİYATRO (Tel: 446666)

Devlet Tiyatrosu Temsilleri - Hâtıra Defteri - Gün düz saat 17 de, gece saat 21 de.

YENİ TİYATRO «Tel : 440409»:

KÜÇÜK SAHNE (Tel : 440276)

HEDDA GABLER 4 Perde Yazan: Henrik İbsen - Çeviren ve sahneye koyan: Tunç Yalman - Pazartesi ve Salı akşamları saat 21 de, Çarşamba talebe matinesi 17 de.

Çarşamba, Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar suare 21.00 de; «KAMP 17» - Sahneye koyan; Haldun Dormen - Pazar ve Cuma matine: 17.00

İSTANBUL OPERETİ (Maksim) «Tel: 443134):

CIMBIZ NERİMAN

Çarşamba, Cumartesi, Pazar saat 16 da matine. Perşembe, Cumartesi halka tenzilâtlı tarife. Saat 21 de

İTFAİYE

Bakırköy 716444, Beyoğlu 444644, Burgazada 518603, Büyükada 516081, Çubuklu 680001 - 60, Erenköy 552045 Florya 738992, Halıç - Deniz 229939, Hahcıoğlu 552948, Heybeliada 518402, İstanbul 214222, İstinye 368020, Kadıköy 518625, Kınalıada 360672, Rami 242711, Üsküdar 360945

İren-vapur-uçak

(D. Demiryolları Haydarpaşa: 360475 — Sirkeci: 223079) — (Denizyolları : 491896 (Tatil saatleri İstihbarat: 440207) — (Şehir Hatları: 444233) — (Hava Yolları 444790 ve 738240).

Polis - İmdat

(İstanbul : 274500), (Beyoğlu: 274501), (Anadolu yakası: 274502)

BUGÜN BUGECE

RADYOLAR

29 Aralık 1957 PAZAR

ANKARA

8.27 Açılış ve program
8.30 Haberler
8.45 Oyun havaları
9,00 Dinleyici istekleri
10.00 Kadın saati
10,10 Şarkılar
10,30 Şundan bundan
10.45 Serbest saat
11.00 Mikrofonda pazar
12.20 Serbest saat
12.30 Yurttan sesler
12.55 Serbest saat
13.00 Haberler
13.15 Dans şarkıları
13.30 Orkestralar
14.00 Şarkılar
14.30 Oda müziği
15,00 Şarkılar
15.30 Pazar konseri
16.00 Kapanış
16.57 Açılış ve program
17.00 Dans müziği
17.30 Kitap saati
17.45 Şarkılar
1800 Yaşar Güvenir
18.30 Köy postası
18.40 Türküler
18.55 Serbest saat
19.00 Haberler
19.15 Tarihten bir yaprak
19.20 Tangolar
19,25 Konuşma
19,35 Şarkılar
20.00 Spor haberleri
20.15 Radyo gazetesi
20.30 Serbest saat
20.35 Tanbur soloları
20.50 Dans müziği
21.00 Şarkılar
21.25 Serbest saat
SAAT YİRMİBİR OTUZ
22.15 Şarkılar
22.30 Melodiler
22.45 Haberler
23.00 Dans müziği
24.00 Program ve kapanış

İSTANBUL

8.27 Açılış ve program
8.30 Müzik
9.00 Haberler
9,15 Türküler
9,30 Dinleyici istekleri
10.00 Sevilmiş sesler
10.30 Şehirde bu hafta
10.45 Orkestra
11.00 Naklen yayın
13.00 Beraber şarkılar
13.30 Haberler
13.45 Sevinç Tevs
14.00 Melodiler
14.15 Şarkılar
14.45 Pazar konseri
15.30 Dinleyici istekleri
16.00 Operetler
16.30 Şarkılar
17.00 Büyük şehirlerde hafta sonu (Berlin)
18.00 Fasıl heyeti
18.30 Caz müziği
19.00 Şarkılar
19.30 Haberler
19.45 Küçük koro
20.15 Radyo gazetesi
20.30 Müzik
20.50 Tarihimizde bu hafta
21.00 Şarkılar
21.30 Spor ve müzik
21.50 Şarkılar
22.15 Piyano dünyası
2230 Koro konseri
22.50 Konçerto
23.15 Haberler
23.30 Program
23,33 Dans müziği
24.00 Program ve kapanış

Fakir2

KOÇ (21 Mart - 20 Nisan)

İyi bir haber var. Bir karar vereceksiniz. Akşam kalabalık bir yerde geçecek.

BOĞA (21 Nisan - 20 Mayıs)

Lüzumsuz sertlik gösterirseniz büyük bir hayal kırıklığına uğrayabilirsiniz. Mars, mücadele ve kargaşalık getiriyor.

İKİZLER (21 Mayıs - 20 Haziran)

Bugün çok sevdiğiniz bir iş yapmak fırsatı elinize geçecek. Akşam neşe ile bitiyor.

YENGEÇ (21 Haz. 20 Temmuz)

Hemen tasarrufa başlamazsanız fena edersiniz. Para sıkıntıları hemen kapınızın önünde bekliyor. Sevdiğiniz birini göreceksiniz.

ARSLAN (21 Tem. - 21 Ağustos)

Kendinizi yapmaya mecburum zannettiğiniz işlerle üzüyorsunuz. Karar vermeden evvel meselenizi serin kanlılıkla gözden geçirin.

BAŞAK (22 Ağustos - 22 Eylül)

Ufak tefek aksilikleri büyüte büyüte boğucu bir bedbinlik havası meydana getirmeyin. Her şeyden önce dinlenmelisiniz.

TERAZİ (23 Eylül - 22 Ekim)

Büyük bir heyecan duyacaksınız. Memnuniyet verici bir heyecan olacak. Kendinizi bir başıboşluk havasına kaptırmamalısınız, yıldız tesiri uygun değil.

AKREP (23 Ekim - 22 Kasım)

Neptün soğukluk getiriyor. Kalabalığı ve neşeli insanları arayın. Dikkatli ve canlı olabilirseniz etrafınızın altında büyük bir fırsat var.

YAY (23 Kasım - 20 Aralık)

İşlerinize karşı mümkün olduğu kadar müsküpesent ve dikkatli olun. Büyük bir iş başarısı kazanmak üzeresiniz.

OĞLAK (21 Aralık - 20 Ocak)

Beklediğiniz geliyor. Ama bir parça hayal kırıklığı getiriyor. Yıldız tesiri iyi. Sakin ve kendinden memnun bir haldesiniz.

KOVA (21 Ocak - 18 Şubat)

Fevkalâde şanslı bir gün. Hiçbir teşebbüsten korkmayın. Güzelliğiniz, tatlılığınız, canlılığınız üzerinizde.

BALIK (19 Şubat - 20 Mart)

Bir hatır tamir etmek fırsatı elinize geçecek.

Tâdil Muhalefeti sarsmadı

(Başı 1 incide)

nayasaya ve kanuna mugayir olamaz.

„Kaldı ki, Dahili Nizamname tadilâtı, meclisin teşrii fonksiyonu meyanında da değildir.

İcraî bir tasarruf neticesi sadır olan nizamname veya talimatnamelerin kanuna mugayereti bahis mevzuu olduğu zaman, bunlar nisbi değil, mutlak butlanla malûldürler. Yani bunların bertaraf edilmesi için, bir hükme ihtiyaç olmayıp, kendiliğinden kanunî kıymet ve icraî kuvvetten mahrumdurlar.»

HUZUR VE RAHAT

«Bu itibarla, mutlak butlan ile malûl olan bir tasarruf, hüküm ifade etmiyeceği gibi, bu tasarrufun meydana gelmesine âmil olan organların da mesuliyeti mevzuubahistir.

Şurasını da belirtmek yerinde olur ki, bir memlekette idare edenler, vatandaşın haiz olduğu rahat ve huzur nisbetinden daha fazla bir sükûn ve vicdan huzuruna da asla kavuşamazlar.»

HİLMİ YAVUZ

C H P Meclis grupu

(Başı 1 incide)

alâkayı - kendine istikbal için büyük emniyet ve ümit mesnedi saymaktadır.

C.H.P. Meclis Grupu ve bütün teşkilâtı ile vatandaşın bu alâkasına lâyık olacak azim ve sebatla çalışmalarına devam edecektir.»

KÖYLÜNÜN

(Başı 1 incide)

reye yerleştirilmiştir. Göçmen evlerinin emaneten yaptırılmasının sebebi nedir?»

Komisyon pazartesi günü toplanarak çalışmalarına devam edecektir.

Müsabaka kazanan Türk

(Başı 1 incide)

sında tertip ettiği yıllık 12 nci Foruma, Türkiyeden 17 yaşındaki Önder Güler seçilerek dün New York'a müteveccihen İstanbuldan ayrılmıştır.

Eskişehir, Osmangazi Mahallesi, Kurucular Sok' 17 No. da oturan genç Güler, New Yorkta intişar etmekte olan gazete tarafından her yıl tertip edilen Foruma bütün dünya memleketlerinden seçilen 31 talebe temsilciden biridir. Bu delegelerin 14 ünü kızlar teşkil etmektedir.

Mensup oldukları memleketin Millî Eğitim Bakanlıkları tarafından yapılan ve memleket çapında bir müsabaka neticesi seçilen delegeler, 3 ay New York şehrinde muhtelif aileler nezdinde ve okul muhitlerinde misafir edileceklerdir.

Sahibi: VATAN Gazetecilik ve Matbaacılık T A Ş adına AHMED EMİN YALMAN
Umumî Neşriyat Müdürü ÖZCAN ERGÜDER
Bu sayıda Yazı İşlerini fiilen idare eden mesul müdür: Özcan ERGÜDER
Gazetemize yazıların yeni harflerle gönderilmesini rica ederiz.

1958 Yılında 675,000 Lira

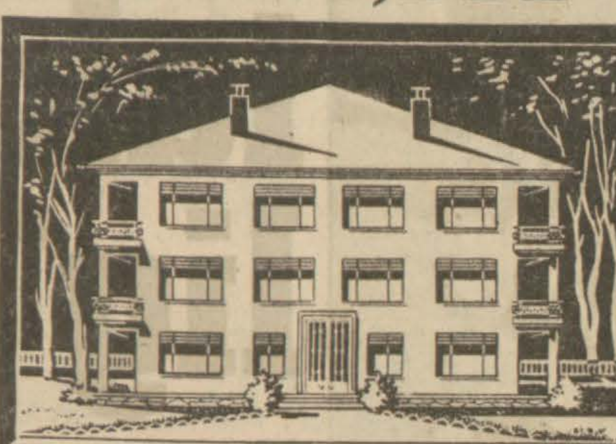

APARTMAN DAİRELERİ

Çeşitli PARA İkramiyeleri

Yirmi yıl boyunca 500 Liraya kadar AYLIK GELİR ikramiyeleri

ÖĞRENCİ Hesaplarına TAHSİL İkramiyeleri

EMNİYET SANDIĞI

Yılbaşı Gecesi içilecek şarap

1001 GECE

Bir nefaset harikasıdır.
Ferahlık ve sıhhat verir.

Çukurova Sanayi Fabrikası kül oldu

(Başı 1 incide)

lira arasında olduğu tahmin edilmektedir. Fabrika sigortalıdır. Yangının sebebi henüz tesbit edilememiştir. Fakat bir elektrik kontağı neticesinde çıkmış olması muhtemeldir.

Yangın elân devam etmektedir. Halk üzüntü içindedir.

Kan merkezi açıldı

(Başı 1 incide)

Şemi Ergin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Lütfi Kırdar, mebuslar, İstanbul Vali ve Belediye Başkanı Mümtaz Tarhan, Birinci Ordu Müfettişi, Profesörler, Basın Yayın ve Turizm Umum Müdürü, Generaller; doktorlar, dâvetliler, Kızılay ve kan programı gönüllü hemşireleri hazır bulunmuştur.

Bandonun çaldığı İstiklâl Marşı ile başlanan merasimde ilk sözü Kızılay Umum Müdürü Dr. Mahir Mavioğlu almış ve Kızılayın kan mevzuundaki çalışmaları hakkında geniş izahat vermiştir.

Daha sonra Kızılay Genel Başkanı ve Millî Savunma Bakanı Şemi Ergin bir konuşma yapmıştır.

Bilâhare kürsüye gelen Celâl Bayar; kısa bir hitabede bulunmuş ve Kızılayın ikinci kan merkezini memleket hizmetine açmıştır. Bayar demiştir ki:

İNSAN SAĞLIĞI

«— İnsan sıhhatini korumak için birçok tedbirler alınmıştır. Bugün modern tıpta kan vermenin büyük bir ehemmiyeti olduğu bütün vüzuhu ile anlaşılmıştır. Şu halde, benim bu mesele hakkında söyliyeceğim şey bu insanî gaye uğrunda çalışanları kül halinde takdir etmek ve onların mesaisini millet muvacehesinde tebarüz ve kendilerini tebrik etmektir. Bu vazifeyi yapmaktan da büyük bir bahtiyarlık duymaktayım. Başta Kızılay gibi müstesna hizmetleri olan cemiyetimiz olmak üzere bütün bu uğurda çalışanlara şükranlarımı arzederim.»

BAKAN VE KAN!

Bu arada Şemi Ergin, memleket hizmetine giren Kızılayın Çapadaki kan merkezinde merasimi müteakip ilk kanı vermiştir.

Başbakan

(Başı 1 incide)

etmiş ve Dr. Namık Gedikle birlikte 1.5 saat görüşmüşlerdir.

GÜLEK GELİYOR!

Büyük Millet Meclisinin 6 ocak gününe kadar çalışmalarına ara vermiş olması dolayısiyle milletvekillerinin büyük bir kısmının, yılbaşını geçirmek üzere şehrimize gelecekleri anlaşılmaktadır.

Bu arada C.H.P genel sekreteri Adana milletvekili Kasım Gülek'in de bugün uçakla şehrimize gelmesi muhtemeldir.

Belirtildiğine göre, Gülek, şehrimizde bir basın toplantısı yaparak, C.H.P. nin tutumunu açıklıyacak ve teşkilâtla temaslarda bulunacaktır.

SATILIK

Bir Amerikalıya ait 53 Mercury 25.000 Km. Çok temiz.
Tel: 22 77 56

Üniversiteli 48 talebe sokak ortasında geceledi

(Başı 1 incide)

rencilerden biri, bu haksız muameleyi izah ederken ilgililere şöyle dedi:

«— Karşıdan çingeneleri atarken bile, Zeytinburnu sırtlarında yer gösterdiler.. Yurdu terketmeğe icbar edilişimizde haklı olunsa bile, usul bu mu olmalıydı?. Biz gidelim paltomuzu dahi satalım. Ücretini kendimiz ödiyelim. Fakat kalacak yurt gösterseniler bize...»

Fatih camii avlusundaki Vakıflar öğrenci yurdundan atılan bu 48 öğrenci, dün gece sabaha kadar cami avlusunda yaktıkları ateşin etrafında titreşerek sabahlamak zorunda kaldılar. Belki bu gece de aynı şekilde sabahlıyacaklar..

YURTTAN NİÇİN ATILDILAR?

48 öğrencinin yurttan atılması, yurt yönetmeliğinin 28. maddesi ile izah edilmektedir Bu maddeye göre, bir senede okuduğu bütün derslerin imtihanını veremiyen öğrenci yurttan atılır. Ancak, fakültelerde bir dersten takıntılı öğrenciye bir üst sınıfa devam hakkı tanınmıştır. Yurt yönetmeliği ise bu hakkı, gereken tâdil yapılmadığından tanımaz. Ancak fakülteler de on çeşit yönetmelik tatbik edildiği halde, yurt yönetmeliği, gelişi güzel bir yönden tatbik edilir.

İLGİLİLER DERT DİNLEMİYOR..

Yurtta kalan öğrenciler, bu ve benzeri aksaklıkların giderilmesi için Vakıflar umum müdüründen altı defa randevu almağa muvaffak olmuştur. Fakat görüşmeğe muvaffak olamamışlar. Böylece öğrenciler dün, «Yılbaşı sürprizi» veya «Yılbaşı hediyesi» olarak vasıflandırdıkları duruma düştüler.»

VAADLER DE YERİNE GETİRİLMEMİŞ..

Yurttan atılan öğrenciler, B. M. Meclisinde, kalem kalem yapılması kanunlaşan yardımların da kendilerine ödenmediğini ifade ettiler. Kendilerine ödenmesi gereken kitap, defter elbise ve yüz liralık iaşe yardımı karşılığının Vakıfların başka bir işine sarfedildiği ileri sürülüyor

ÖĞRENCİLERİN KENDİ EŞYALARI DA MÜSADERE EDİLMİŞ

Dün sokağa atılan öğrencilere, kendi aralarında kurdukları dernek vasıtası ile temin ettikleri teberrularla aldıkları karyola, yatak ve dolapları da verilmedi. Öğrenciler, bu eşyaların dernek malı olduğunu iddia etmekte ve kendilerine verilmeyişini bir gasp olarak vasıflandırmaktadırlar. Öğrenciler bu yüzden Vakıflar Umum Müdürlüğü'nü dâva etmek kararını aldılar.

BİR TOPİLLİYE GELEN HABER

Öğrenciler başlarına geleceği iki gün önce sezmiştir. Zira, yurda girmek için kayıtlı olarak sıra bekleyen bir öğrenciye Ankaradaki bir tanıdığından gelen mektupta, sırasının geleceği bildirilmiş. Öğrencilerin ayrıca iddia ettiklerine göre; Vakıflar Öğrenci Yurduna girmek bir imtiyaz meselesi imiş. Bu bakımdan yurdun öğrenciler arasındaki resmî olmayan adı; «İmtiyazlılar Yurdu..»

YURT İDARESİ ELİ İLE VAKIFLAR İDARECİLERİNE MESAJLAR

Ani bir kararla Fatih Camii avlusunda soğuk kış gecesinde ayaza terkedilen öğrenciler, yurt idarecilerine, Vakıflar idarecilerine nakledilmek arzusu ile şunları söylediler:

«Yurttan bizi tahliye ederken, büyük inkılâplar yapan büyük insanların gururu gibi bir hissiyat içinde olduğunuzu bilmiyor değiliz. Fakat, formalist zihniyetten de ne dereceye kadar isabetli kararlar almak nasibiniz olacak bilmiyoruz. Bizi yurttan atarken bu yurdun kuruluşunda hâkim olan sosyal zihniyeti de, içinizden tahliye ettiğiniz bir hakikattır.

Biz fakir Anadolu çocukları, kışın ayazında dışarda titreşirken; siz sobalarınızın karşısında vicdanınızla başbaşa bayram yapın.»

Yurttan atılan öğrenciler, kendilerinden açılan 48 kişilik yer için kayıtlı olarak sıra bekleyen 48 namzet Üniversiteli arkadaşlarına, haklarını elde etmek için titiz davranmalarını tavsiye etmektedirler...

ALÂETTİN KUTLU

İçtüzük'te yapılan son tâdilât

(Başı 1 incide)

ce suç sayılan sözleri hiç bir yayın vasıtası ile yayınlanamıyacaktır.

DOKUNULMAZLIK

Bir milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması için Meclisin (milletvekiline isnad olunan cürmün tâkibi gerektiğine kanaat getirmesi, kâfi gelecektir.

PARA CEZALARI

Aynı oturumda iki defa ihtar cezası aldığı halde ihtarı müstelzim hareketlerinden vazgeçmiyen, bir ay içinde üç kere ihtar cezası alan Mecliste gürültüye sebebiyet veren, Meclis üyesinden birini tahkir eden söven veya tehdit eden milletvekiline takbih cezası verilecektir. Takbih alan milletvekilinin maaşından ise 300 lira kesilecektir.

Takbih cezası aldığı halde bunu müstelzim hareketlerden vazgeçmeyen, aynı oturumda iki defa takbih cezası alan, Meclisi, Cumhurbaşkanını, Meclis Başkanını, hükûmeti, hükûmet üyelerini tahkir veya tehdit eden milletvekilleri Meclisten geçici olarak çıkarılacaktır.

Meclis Başkanlığı, Meclisten geçici olarak çıkarılma cezasını bizzat takdir edecektir. Bu cezalanan milletvekili Meclise en az bir hafta, en çok üç ay giremiyecektir.

Bu cezayı alan milletvekili dışarı çıkmaktan imtina ederse verilecek ceza ağırlaştırılacak, milletvekili Meclise en az iki hafta en çok altı ay giremiyecektir.

Takbih cezası aldığı halde bunu müstelzim hareketlerden vazgeçmeyen milletvekilinin maaşından 750 lira, aynı oturumda iki kere takbih cezası alan, Meclisi, Cumhurbaşkanını, Meclis Başkanını, hükûmeti ve Bakanları tahkir veya tehdit eden milletvekilinin maaşından 1500 lira kesilecektir.

Meclise silâhla giren milletvekiline iki buçuk ay Meclise girmeme cezası verilecek ve maaşından 1500 lira kesilecektir.

Baro'nun Başkanı

(Başı 1 incide)

salonun her tarafı dövizler ve idare kurulundaki boş yerlere asil ve yedek üye seçilmek isteyenlerin pankartlariyle süslenmişti.

O BAŞKA BU BAŞKA...

Kongre başkanlığına usulen, Baro başkanı Orhan Arsal geçtikten sonra, gündem gereğince çalışmalara başlandı Önce, bazı üyeler; «Bu toplantı usulsüz olarak yapılmaktadır; geçen toplantı başka, bu defaki başka maksatlarla toplanmıştır. Geçen toplantıda alınan kararların iptal edilmesi gerektir» demişlerdir. Karşılıklı tartışmalardan sonra, 15 gün önceki toplantıda alınan kararların kabulüne karar verilmiştir.

Daha sonra, idare kurulu raporu okunmuş ve rapor üzerinde müzakerelere geçilmiştir. Raporu tenkid edenler arasında bir avukat, Başkan Orhan Arsal'a hitaben: «— Bu adamın başkanlığında toplantı yapılamaz,» diye bağırarak toplantıyı terketti.

MAHKEME KAPILARINDA

Bir avukat da, avukatların saatlerce mahkeme kapılarında bekletildiğini söyledi.

Söz alan Vecdi Yarman, konuşmasında: «İdare heyeti Baro'yu zarara sokmuştur Bu zarar 100 bin lirayı bulmaktadır Bina zamanında alınmamıştır Bina almak için ayrılan para işletilmemiştir,» dedi.

SAVCIYI DEĞİŞTİREMEM YA?..

Saat 17 de Başkan Orhan Arsal tenkidlere cevap vermeğe başladı; söyle dedi:

«— Bana karşı yapacağınız tenkidlerde, her türlü şiddetli kelimeleri kullanabilirsiniz. Fakat, Baro'nun «hükmi şahsiyetine» karşı olursa, bu tarzda konuşmalara asla müsaade etmem. Şahsıma karşı olanlardan dolayı hiçbir takibatta bulunmayacağımı beyan ederim. Ben şahsen Baro'nun menfaatlerini savunmak için Adalet Bakanı ile müteaddit temaslarda bulundum. İstanbul Savcısı ile yine müteaddit görüşmeler yaptım. Ama ne yapalım ki elimizde İstanbul Savcısını değiştirecek salâhiyetimiz yok!»

Başkanın tenkidlere cevabından sonra İdare Meclisindeki boş yerlere yenilerinin seçilmesine geçildi.

Bakanlar Kurulu toplandı

Hususî Muhabirimizden

Ankara, 28 — Bakanlar Kurulu bugün Başbakanın başkanlığında saat 10 dan 13 e kadar devam eden bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda iç politika konularının görüşüldüğü sanılmaktadır. Akşam üstü Başbakanın İstanbula gittiği öğrenilmiştir.

Kıbrıs için

(Başı 1 incide)

taz Tarhan tarafından, emniyetten ayrılacağı sırada telefonla, «Mevlûda izin verilmeyeceği» bildirilmiştir.

«RADYOYA EMİR VERDİM!»

Bundan az sonra da, saat 22.30 da Basın - Yayın ve Propaganda Bakanı Sıtkı Yırcalı Federasyon tarafından telefonla aranılmış ve Bakan, «bugün yapılacak olan Mevlûdun» radyo ile yayınlanması için «Radyo Müdürlüğüne emir verdiğini» söylemiştir. Yırcalı, Federasyonun Mevlûdun radyoda yayınlanması için yaptığı talebi kabul ettiğini bu sözleri ile açıklamıştır.

«HAYIR İZİN YOK!»

Yırcalı ile yapılan telefon konuşmasından beş dakika sonra bu defa Vali Tarhan tekrar aranılmış ve durum anlatılarak, kendisinden ikinci defa izin istenilmiştir.

Vali bu ikinci izin talebini de, radyonun Mevlûdu yayınlamağa hazır olmasına rağmen reddetmiş ve «kesin bir dille» Fatih Camiindeki Mevlûdu men ettiğini tekrarlamıştır.

SEBEP

Vali Tarhan, izin verilmemesine sebep olarak, Mevlûtta «Kıbrıs şehitlerine ithaf» ibaresinin bulunmasını göstermiş; Atatürk için Mevlûda izin verebileceğini, fakat Kıbrıstan tek kelime ile olsun bahsedilmesine müsaade etmesinin imkânsız olduğunu söylemiştir.

HORDAN DİYOR Kİ...

Dün gece yarısı görüştüğümüz Celâl Hordan bu konuda bize şunları söylemiştir:

«Mevlûdun «Atatürk» ve «aziz şehitlerimiz» için ibareleri kullanılmak ve dolayısiyle Kıbrıstan bahsedilmemek suretiyle yapılması için bugün Vali Tarhana yeni bir müracaatta bulunacak ve izin verilmesini isteyeceğiz.»

ANKARA'DA İZİN!

Ankara, 28 — Millî Türk Talebe Birliği Ankarada bugün Hacıbayram Camiinde Atatürk ve Kıbrıs şehitlerinin ruhlarını taziz için bir Mevlût okutacaktır.

İZMİR'DE ET YOK!..

İzmir, 28 (Telefonla) — Yılbaşı yaklaşması münasebetiyle şehrimizde satılmakta olan hindi fiatları görülmemiş bir seviyeye çıkmıştır. 10 gün önce 15 liraya satılan bir adet hindi bugün 50 liraya satılmaktadır.

Öte yandan, bir müddetten beri devam etmekte olan et sıkıntısı da hâd safhaya ulaşmış ve İzmirliler et bulamaz hale gelmişlerdir. Bu yüzden de balık fiatları günden güne yükselme kaydetmektedir.

ANNE FRANK

(Başı 1 incide)

TATBİKATTA DA..

«Bu beyannameler okullarda öğretilir. Memleketimizin hukukçularına düşen büyük vazife bu hakların tatbikatta kullanılabilmesi için daha müşahhas hal suretleri göstermeleridir. Şurası muhakkak ki, insan şahsiyetini geliştiren hürriyetlerdir. İşte Anne Frank bize bunları düşündürdü.»

FELSEFÎ YÖN

Daha sonra Prof. Bahri Savcı söz alarak, Güneş'in düşüncelerine katılmış, ancak tatbikatın iyi bir şekilde gelişebilmesi için meselelerin felsefî yönde de derinleştirilmesi gerektiğini söylemiştir.

Toplantıda eski Adliye Vekili Hüseyin Avni Göktürk de bulunmuş ve konuşmamıştır.

SATILIK KASA

Milton Safe Works A. George - London marka para kasası acele satılıktır.
Müracaat; Tel: 22 95 64

Şekerleme ve Pasta Evi

Çemberlitaş Yeni seriler Cad. No. 24 te hizmetinizdedir. Her türlü sipariş kabul edilir.

Maarif Kitaphanesinden
Sayın İstanbul okuyucuları ve bayilerine;
görülmemiş bir rağbete mazhar olan ve tiryakisi bulunduğunuz:
SAATLİ MAARİF DUVAR TAKVİMLERİ
Bazı teknik sebebler dolayısile
5 Ocak 1958
gününden itibaren İstanbulun bütün semtlerine dağıtılacaktır.
Her sene yuvanızın uğuru sayılan; bu eşsiz takvimin gecikmesinden dolayı muhterem okuyucularımızdan özür diler, taklitlerini almamalarını tavsiye ederiz.
Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

MİLLÎ PİYANGO

1958 YILBAŞI PLÂNI

TAM BİLET 100 LİRA — YARIM BİLET 50 LİRA

İKRAMİYE ADEDİ	İKRAMİYE MİKTARI LİRA	İKRAMİYE TUTARI LİRA
1	2.000.000	2.000.000
1	1.000.000	1.000.000
2	500.000	1.000.000
5	300.000	1.500.000
10	200.000	2.000.000
20	100.000	2.000.000
50	50.000	2.500.000
100	20.000	2.000.000
200	10.000	2.000.000
500	5.000	2.500.000
1.000	4.000	4.000.000
2.000	2.000	4.000.000
5.000	1.000	5.000.000
10.000	500	5.000.000
20.000	200	4.000.000
50.000	100	5.000.000
100.000	50	5.000.000
54 Teselli mükâfatları	10.000	540.000
54	5.000	270.000
188.997	YEKÛN	51.310.000

DÖRTTE BİR BİLET 25 LİRA — ONDA BİR BİLET 10 LİRA

M.Y.

Yılbaşında samimi hislerinizi
BİR 69 PARFÜMÜ ile İfade ediniz
Bir PE-RE-JA kreasyonudur.

İstanbul Gazetecilerinin Yılbaşı
BAHÇELİ EV
İkramiyeli Eşya Piyangosu
Yılbaşı günü
KONAK OTELİ
salonlarında, Noter huzurunda çekilecek ve aynı gece radyoda 22.45 emisyonunda yayınlanacak ve ertesi gün gazetelerde ilân edilecektir.

İngilizce Böyle Öğretilir

Senelerden beri başkalarının size öğretemediği İngilizceyi ancak GRAPHO — ENGLİSH metoduyla öğrenebilirsiniz. Çünkü:

1 — GRAPHO - ENGLİSH Türkiye'de İngilizce öğretmiye muvaffak olmuş ilk ve yegâne metoddur. Buna Türkiye'nin dört bucağında servisimizden

MEKTUPLA İNGİLİZCE

öğrenmiş isimli adresli 4000 vatandaş şahittir.

2 — GRAPHO - ENGLİSH Türkiye'nin en geniş teşkilâtlı yabancı dil öğretim müessesesidir.

Gramer tatbikatı: Limasollu Naci — Eğitim Müşaviri: Dr. D. Gordon

Vazifeli İngiliz öğretmenler:

Henry SMITHSON — Patricia JEFFRIES
R. W. BOWER — W. L. ELKINS
Harry WHYTE — K. GREENWOOD
Peter HAYWARD — Collin MALDEN

ve ayrıca en az kolej veya İngiliz filolojisi mezunu 20 den fazla asistanla beraber bütün talebe ile bu kuvvetli kadro meşgul olmaktadır.

3 — GRAPHO - ENGLİSH, Türkiye'nin en ücra köşesinde bile ekipler halinde fonetik kontrolu yapmaktadır.

4 — GRAPHO - ENGLİSH, açtığı yaz kampları ve kışın daimî surette izdiham karşısında kalan İNGİLİZCE KONUŞMA AKADEMİSİ ile haklı bir şöhrete ulaşmış en ciddî bir yabancı dil öğretim müessesesidir.

Bu fırsattan siz de istifade ederek İstanbul'da bizzat okulumuzda veya Türkiye'nin herhangi bir köşesinde mektupla ders alarak bir yılda okuyup yazarak ve dinleyerek İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA ve MUHASEBE öğrenebilirsiniz. Hemen ücretsiz broşürümüzü isteyiniz. Taklitçilerimizden sakınınız. İsim ve adrese dikkat:

GRAPHO - ENGLISH

İstiklâl Caddesi 284 — Beyoğlu

Çapraz Kelimeler — Hazırlayan: Esat Hamdun

Soldan sağa: 1 — İstanbulun muhteşem binalarından biri; İstiklal. 2 — Divan şairlerimizden biri; Cefa; Bir edat 3 — Geminin yolu; Dilsiz; Sözde istikbali keşif yolu; Kolay aldatılır budala. 4 — Tarihî bir devlet; Yüce gönüllü; Mahcup olma. 5 — Overtayın; Bilâ müsaade 6 — Katar; Moda olan her şeye budalaca hayran; Bir nota. 7 — Rey; Bir gün; Fasıla. 8 — Gümüş; Beyan edatı; Densiz; Metod. 9 — Su; Bir tüfek; Şafak; Ceylân. 10 — Genel; Bir tatlı; Bir defada içilen miktar 11 — Doğruluk; Bağırsaklar 12 — Kısa zaman; Kavalyenin arkadaşı; Askerî kâtip; Kör; Bir renk. 13 — Nezretmek; Tarihî bir devlet. 14 — Bir nota; Kadınları çıldırtan şey; İlâhi; Sahip. 15 — Mükemmel; Günler; Cüsseli. 16 — Nakise; «ile» anlamına bir önek; Okulda alınan; Bağışlama. 17 — Habbe; Bir soru edatı. 18 — Hakiki değerinden daha ucuz; Bir zar sayısı; Şahsî. 19 — Bayağı; Temiz; Başı boş; Coşkun su. 20 — Bir hayvan; Memnu; Dereden tepeden; Bir sinir illeti.

Yukarıdan aşağıya. 1 — Yemeklere lezzet veren bir bitki; Bir pey gamber; Zamanın bölümlerinden 2 — Bir hayvan yemi; Kehkeşan; Ödeme. 3 — Şakacı; Bir musiki âleti; Soyluluk. 4 — Güzellik; Frenk kadını; Bir besi maddesi. 5 — Su; Bir hükümdar; Hisse 6 — Bir müzik âleti; Hazır; Fiyat. 7 — Bir pamuk çeşidi; Gelir; Sıvı; Habeş asili. 8 — Huy yumuşaklığı; Bir nida; Bir mabut. 9 — Afrika memleketlerinden biri; Soyca yakınlık. 10 — pek hoşa giden; Yuva; Yalvarma nidası. 11 — Elemanlar. 1 2— Tanrının rahmetinden mahrumiyete müstahak; Cet; Korkak; Bön. 13 — Bir nota; İmparatorluk devri Türkleri; Türk musikisinde bir makam. 14 — Üye; Bir bağ; Ansızın; Derhal; Bir renk. 15 — Bir padişahın lâkabı; Bir kadın adı; Büyükçe. 16 — Gelecek; Zamanın bölümlerinden: Sanat. 17 — Tıpta kullanılan bir esans; Düzeni bozuk. 18 — Mahsubu son radan yapılmak üzere verilen para; Rahat; Serkeş. 19 — Bütün; Çocukların korktuğu mevhum yaratık; Biricik. 20 — Yapılacak; Bön.

BULMACANIN HALLİ YARIN

Dick'in takımı lig'e iyi başladı

GALATASARAY 8-1 GALİP

Foto: Hilmi SAHENK

Galatasaray, ilk golünü Kadrinin ayağıyla böyle yaptı. Bu sadece sekiz golden birisiydi..

F. BAHÇE BEŞİKTAŞ

LİGİN BU MÜHİM KARŞILAŞMASINI İTALYAN HAKEM İDARE EDECEK

Lig ikinci devresinin en önemli ve şampiyonluğa dahi tesir edebilecek olan karşılaşması bugün Mithatpaşa Stadyomunda Fenerbahçe ve Beşiktaş takımları arasında yapılacaktır.

Bugünkü maçın, İtalyan hakemi, G. Saray - K. Paşa maçını seyrediyor

Maç, gerek şampiyonlukta iddia sahibi olan Fenerbahçeliler ve gerekse hem prestijlerini kurtarmak hem de hiç olmazsa ilk üç takım arasına girmek için Beşiktaşlılar bakımından çok önemlidir.

Takımların durumuna gelince Niyazinin oynamaması Sarı - lâcivertliler için büyük bir kayıptır. Zira Fenerbahçelilerin kadrolarında Niyaziden maada sakatlıkları dolayısiyle uzun zamandan beri oynayamıyan Ergun ve Seracettin de eksiktir. Sol açık mevkiini Fenerbahçelilerin Şeref veya Turhan ile doldurmaya çalışacakları tahmin edilebilir.

Beşiktaşlılar ise bilhassa son haftalarda ilk devreye nazaran daha top lanmış ve netice alabilir hale gelmişlerdir. Ayrıca moral bakımından da durumları iyidir. Yalnız cezalı olan Güreanın eksikliği Beşiktaş için dezavantajdır.

Simdiki halde kuvvet muvazenesi ortada görülmekle beraber pek hafif te olsa, Niyazinin eksikliğine rağmen galibiyet ibresi gene Sarı - lâcivertliler tarafına meyletmektedir. Bugün Mithatpaşa Stadında saat 14.00 te başlayacak olan karşılaşmayı İtalyan hakemi Richi Arrive idare edecektir.

MUHTEMEL KADROLAR

FENERBAHÇE: Şükrü, Nedim Basri, Ayni, Naci, Necdet, Şeref, Can, Sirzat; Lefter; Turan.

BEŞİKTAŞ: Varol, Kâmil, Metin, B. Ahmet, Özcan, Sedat, Nazmi, Recep, K. Ahmet, Yüksel; Coşkun.

Galatasarayın attığı goller böyle yapıldı

AHMEDİN İKİNCİ GOLÜ

METİN GOLÜ ÜÇLÜYOR

DÖRDÜNCÜ GOL GENE METİNİN

KADRİNİN GOLÜ... BEŞ

AHMEDİN ATTIĞI ALTINCI GOL A ĞLARDA

METİNİN PENALTISI YEDİNCİ GOL

KADRİNİN PENALTISI SEKİZİNCİ GOL...

KASIMPAŞAYA atılan 8 golün 3 ünü Metin, 3 ünü Kadri 2 sini de Ahmet yaptı

GALATASARAY : ★★★
Turgay (★★) - Ergun (★★) İsmail (★★) — Coşkun (★★★), Salim (★★), Candemir (★★) — İsfendiyar (★★★), Metin (★★★★), Ahmet (★★★), Kadri (★★), Salim (★★).
Antrenör: Dick. Kaptan: Turgay.
Hakem: Hakkı Gürüz (★★★)
KASIMPAŞA: ★
Bülent (★★) - Hikmet (★), Sabahattin (★) - Tayyar (★), Çetin (★), Salih (★) - Zühtü (★), Nurettin (★★), Teoman (★), Ahmet (★), Niyazi (★).
Antrenör: Cihat Arman; Kaptan: Çetin
GOLLER:
Kadri (Dak. 11), Ahmet (Dak. 12), Metin (Dak. 30), Nurettin (Dak. 43), Metin (Dak. 49), Kadri (Dak. 66), Ahmet (Dak. 71), Metin (Dak. 78), Kadri (Dak. 84).
Seyirci: 21.527 kişi
Hasılat: 37.818 Lira

Galatasarayın dünkü takım oyununa (★★★★) vermek mümkündür. Ancak zaman zaman bazı futbolcuların bilhassa Kadri'nin fazla topla oynaması aşırı derecede lüzumsuz ve sebepsiz jestler yapması, takımın toplu oyun ahengini seyyaliyetini azaltı

Bu hal antrenörün de dikkat nazarını çekmiş olacak ki bir ara oyunun duralamasından faydalanarak İsfendiyarla Kadriye haber gönderdi. Bu arada İsfendiyarın da faz laca topla oynadığı gözden kaçmadı. Bu dahi for hattının seyyaliyetini kısmen önledi. Buna mukabil

Necdet Erdem

takıma yeni giren Candemir ve bilhassa Ahmedin top tutmadan oynamaları faydalı oldu.

Galatasaraylılar maça hızlı ve bol depläsman yaparak girdiler. Maç başlayalı henüz beş dakika olmuştu ki Metin santrfora, Ahmet içe kayarak rakip müdafaayı şaşırttılar.

İsfendiyarı ilk devreye nazaran daha iyi bulduk. Galatasaray hücumları sağdan seri, soldan ise ağır inkişaf etti. Merkezden yapılan hücumlarda ise Metin ve Ahmte Kasımpaşa orta hafının ağır hareketlerinden ziyadesiyle faydalandılar. Galatasaray akınlarını Coşkun maharetle hazırladı. Candemir daha ziyade tedafüi çalıştı. Galatasaray müdafaası adam üzerinde oynadıkları zaman hata yapmadı.

İsmaili ligin birinci devresindeki formunda bulmadık. Galatasaraylı futbolcular nefesli, arzulu ve istekli çalıştılar. Kasımpaşalılar sadece birinci devrenin son on dakikasında Turgayın kalesine tehlikeli oldular. İkinci devrede ise Galatasaraylılar hızlı çalıştılar ve maça tamamen hâkim oldular. Galatasaray takımı yerden, bol depläsmanlı maç çıkararak, Kasımpaşalıları sahadan silmeye muvaffak oldu.

Kasımpaşalılar ise birinci devrenin son on dakikası hariç ne ferden ne de toplu oyun bakımından varlık gösteremediler. Takım teşkili hatalı idi. Çetin santrhafta ağır, kifayetsiz kaldı.

9 GOL!..

İngiliz Antrenör Dick, ligin ilk devresinin sonunda, Galatasaray takımını çalıştırmaya başlamıştı. Günler, haftalar geçiyordu. Fakat, Sarı - Kırmızılıların yeni hocaları antrenmanlarda muhtelif sebepler yüzünden, takımın tam kadrosu ile çalışmalara başlıyamamıştı. Ni-

Sacit Demircan

hayet, son milli maç ile bu sebep de ortadan kalktı. Yapılan hususi karşılaşmalarda, denenen futbolcular ümit vermekten uzaktı. Sadece geçen haftaki Legia maçında, as futbolculardan mahrum bulunan kadro, çıkardığı oyunla herkese ümit vermişti. Dick'in futbolcular üzerindeki tesiri büyüktü. Ama, birçok kimseler acaba demekten de ken dilerini alamıyordu.

Dick ve Galatasaray

Galatasaray'ın yeni futbol hocası, çocuklarını ligin ikinci devresi için iyice hazırladığını, dünkü ilk lig maçı ile isbat etti.

Galatasaraylı futbolcuların ferdi kabiliyetleri, takım oyunu ile süslenince, futbolcular rahat ve kendilerinden emin bir şekilde oynarlarken, maç ta zevkli cereyan ediyordu. Evet, Kasımpaşa pek iyi oynamadı. Ama bu Sarı - Kırmızılıların üstün oyunlarını gölgeleyemezdi.

Kadri alkışlıyor

Solacık Salim'in üst üste iki defa ofsayte düşmesinden sonra, Galatasaray oyunda hâkimiyet kurarak, Kasımpaşa yarı sahasına yerleşti. Sarı - Kırmızılıların soldan yaptıkları kombine akında, Salim topu kaleye paralel olarak ortaladı. Kadrinin sağ iç mevkiinden ters köşeye attığı nefis şütü seyrediyoruz. Fakat, Bülent yaptığı güzel plonjonla topu ancak iki hamlede önliyebildi. Kadri attığı güzel sutun aynı şekilde kurtarılmasından memnun olacak ki kendi kendine alkışlamakta idi. (Dakika 9.)

Gol, akabinde bir daha..

Metin gole giderken Çetin kornerle önledi. Salim'in ortası, top metinde, iskaladı, ama iskalanan top Kadride. Penaltı noktasından sert bir süt. Kalenin sağ üst köşesinden içerde. Gol. (Dak. 11) (1-0)

Santra ve yeni bir akın daha. İleriye uzatılan esapelik pası Ahmet İsfendiyar'a geçirdi. Onun sürerek ortaladığı top, Ahmet'in kafa vurusu ile (Dak. 12) ikinci gol olarak Kasımpaşa kalesinde. (2-0)

Sıra Metinde

Kadri ile Ahmetten sonra gol atması sırası Metinde idi. «Sayı yap Metin, sayı yapo tezahüratı devam ederken, Coşkun'a 18 içinde sol tarafta fayl yaptılar.

★ Şimdiye kadar yapılan futbol maçlarında takım oyunlarına yıldız veriyor ve iyi oynayanların isimlerini de siyah büyük harflerle gösteriyorduk. Fakat okuyucularımızın daimi arzuları üzerine bugünden itibaren takım oyunu haricinde futbolcuların oyunlarına da yıldız vermeye başlıyoruz. Takım ve futbolculara verilen yıldızlar şu şekilde ifade edilmiştir:
★: Kötü; ★★: Vazifesini yaptı; ★★★: İyi; ★★★★: Çok iyi oyunu gösterecektir.

Turgay muhakkak bir golü önlüyor (Hilmi Şahenk)

Hakem bu hareketi çift vurmuş tecziye etti. Coşkunun dokunduğu topu, Kadri Metin'i görerek ortaladı. O'nun havaya yükselerek vurduğu kafa ile top üçüncü defa Kasımpaşa kalesinde. (Dak. 30) (3-0)

Sevinerek zıplayan Nurettin

Devrenin bu netice ile bitecegi tahmin edilirken Galatasaray kalesi iki ciddi tehlike ile karşılaştı.

Müdafaanın bir anlık gevşemesi az kalsın iki gole mal olacaktı. Bu tehlikelerin biri golle nihayetlendi. Diğerini evvelâ üst direk, sonra da Salim kurtardı. Ahmet'in arapası, Nurettinde, ileri çıkan Turgay'ın sağ alt boşluğundan, Nurettin topu kaleye gönderdi. Bu gol kendini o kadar sevindirmiş olacak ki yerinde duramıyarak zıplamaya başladı. (Dak. 43) (3—1)

Gol panayırı

METİN'İN GOLÜ: Dak. 49. İsfendiyar ortaladı. Metin'in kafa vurusu gol. (4-1)

KADRİ'NİN GOLÜ: Dak. 66: İsfendiyar'ın ortası, Salim.de. O da ortaladı. Kadrinin kafa vurusu gol. (5-1)

AHMET'İN GOLÜ: Dak. 71: İsfendiyardan aldığı topla, 18 e giren Ahmet, pasını süt mü atayım diye tereddüdünden sonra, attığı sütle altıncı golü yaptı. (6-1)

PENALTILAR VE KAPTANIN MÜDAHALESİ

PENALTI METİN: Dak. 78: Metini gole giderken düşürdüler. Penaltı. Turgay koşarak geldi. Müdahale.i. Metin ceklyor, gol. (7-1)

PENALTI KADRİ: Dak. 84: Gene Metini düşürdüler. Penaltıyı gene Turgay'ın müdahalesi. Kadri ceklyor. Gol. (8-1)

Kasımpaşa kalecisi Bülent'in nefis bir plonjonu

Takımlar	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.	K. P.
G. S.	10	8	2	—	31	6	18	2
F. B.	9	7	1	1	21	5	15	3
Vefa	10	5	2	3	14	15	12	8
İ. Spor	9	4	3	2	11	7	11	7
B. J. K	9	4	1	4	23	15	9	9
K. Paşa	10	2	3	6	10	19	7	13
B Spor	10	1	5	4	7	19	7	13
Emn.	10	2	3	5	8	26	7	13
Beykoz	10	2	1	7	12	18	5	15
Adalet	9	2	1	6	12	19	5	13

G. Saray : 39
M. Spor : 38

Galatasaray dün Modasporu ancak tek sayı farkla yenebildi. Çekişme ve heyecanlı geçen maçı Sarı - kırmızılılar 39 - 38 kazandılar.

G. SARAY: Üner 4, Ali 8, Tunç 13, Üzer 6, Sengün 7.

MODASPOR: Turan 11, Muvaffak 10, Nejat 11, Haşim 5.

İstanbulspor 2 - 1 galip

İzmir, 28 (Hususi) — İki karşılaşma yapmak üzere şehrimize gelen İstanbulspor futbol takımı ilk maçını bugün İzmirsporla yapmıştır. İ. Spor iyi bir oyundan sonra 2 - 1 galip gelmiştir.

İSTANBULSPOR: Sabih, Kenan, Merih, Kâmil, Kadri, Güngör, İbrahim, Kasaboğlu; Erhan, İhsan; Tük sel.

OLTA BELLİ OLMAZ

Lig maçlarının ilk devresinde Fenerbahçe, Beşiktaşı çok hâkim ve faik bir oyundan sonra 3-1 mağlûp etmişti. Ertesi gün kü gazeteler şu başlıklarla çıkmışlardı:

— Fenerbahçe, Beşiktaşı sahadan silerek yendi.

— Fenerbahçe, Beşiktaş'ı ezerek yendi.

— Beşiktaş, Fenerbahçe önünde çözüldü.

— Fenerbahçe oynadı, Beşiktaşlılar seyretti.

— Fenerbahçe, Beşiktaş'ı perişan etti.

— Fenerbahçe, Beşiktaş'ı sürklâse etti.

— Beşiktaş, Fenerbahçenin sür'atine dayanamadı. Halk sahada Fenerbahçeyi, dışarıda Afgan Kralını alkışladı.

Bakalım bu Pazartesi sabahı da gazeteler ayni başlıklarla çıkabilecekler mi?

ŞEVKET SOLEY

FENERBAHÇE TEMDİTTE YENİLDİ

Bologna, 28 (A.A.) — Dün gece Bologna'da başlıyan beynelmilel basketbol turnuvasında alınan ilk neticeler şunlardır:

İtalyan Virtus takımı Yugoslav Lokomotif takımını 50 ye 79 ile yenmiştir. İlk devre 40/20 bitmiştir.

Çekoslovak Spartak takımı Türk Fenerbahçe takımını temditten sonra 70'e karşı 72 sayı ile yenmiş tir. İlk devre 36/31 Çekler lehine kapanmış, ikinci devre sonunda vaziyet 61/61 olduğundan oyun temdit edilmiştir.

Eczacıbaşı dün Feriköyü 4-3 yendi

Eczacıbaşı futbol takımı dün Feriköy sahasında ikinci profesyonel lig takımlarından Feriköy ile yaptığı hususi karşılaşmayı 4-3 kazanmıştır.

Ömer Besim, Kupasına bugün devam ediliyor

«Ömer Besim» kupası güreş karşılaşmalarına dün Fatih Güreş Kulübünde başlanmıştır.

57 müsabakın serbest stilde iştirak ettikleri bu müsabakalara saat 15 te başlanmışsa da saat 16 da ışıklar kesildiğinden tamamlanamamıştır.

Müsabakalar bugün saat 11.00 den itibaren devam edilecektir.

Üç gün evvel bildirdiğimiz gibi

Federasyon açıklandı

Ankara, 28 — Futbol Federasyonu Başkanı Orhan Şeref Apak bugün saat 17.00 de «19 Mayıs» Stadındaki büroda bir basın toplantısı yapacaktı. Fakat soğuk algınlığından müzdarip yeni başkan gelememiş ve hazırlamış olduğu notları federasyon memurlarından Halit Benli okumuştur.

Bu notlarda federasyonun yeni üyeleri, merkez hakem ve genç takım komiteleri açıklanmıştır.

YENİ FUTBOL FEDERASYONU

Orhan Şeref Apak'ın beraberce çalışmak için seçtiği yeni Futbol Federasyonu üyeleri şunlardır: İstanbuldan Niyazi Sel ve Muhtar Oygur, Ankaradan Sinasi Osma, İzmirden de eski tenisçilerden Beliğ Beler.

MERKEZ HAKEM KOMİTESİ

Beş kişiden mürekkep olması icab eden Merkez Hakem Komitesinin halen dört üyesi tesbit edilmiş, fakat beşinci şahıs henüz belli olmamıştır. Seçilen dört üye şunlardır: Ali Rıza Ertuğ, Tarık Özerengin, Salim Kaur ve Tarık Erer.

GENÇ MİLLİ TAKIM KOMİTESİ

Bu günkü toplantıda genç milli takım komitesinde iki üyesi açıklanmış, fakat üçüncü üye belli olmamıştır

Şimdilik komite Fevzi Uman ve Fahri Somerden ibarettir.

BÖLGE TEMSİLCİLERİ

Yeni Futbol Federasyonunun üzerinde durduğu meselelerden biri de Bölge Temsilciliğidir.

Federasyonun İstanbulda açıklanan programında da olduğu gibi Ankara, İstanbul ve İzmirden başka diğer büyük bölgelerde de birer temsilcisi bulunacaktır. Şimdilik yalnız Bursa temsilcisi belli olmuştur.

Bursa temsilciliğine getirilen şahıs Mithat Çağlıdır. Adana, Konya, Samsun ve Eskişehir temsilcileri ise önümüzdeki günlerde belli olacaktır.

BASIN BÜROSU KURULUYOR

Yeni Futbol Federasyonu en kısa zamanda bir Basın Bürosu kurmayı karar altına almıştır. Bu basın bürosuna seçilecek şahıslara «hakkı hu zur» olarak bir miktar para verilecek tir. Bu para ise henüz tahsis edilememiş olup, geldiği zaman Basın Bürosu da kurulacaktır.

FEDERASYON TEKNİK MÜSAVİRLİĞİ KALKTI

Yeni Başkan O. Şeref Apak, Federasyon bünyesinde mevcut teknik müşavirlik müessesesini ve mütehassıslığı kaldırmıştır. Bu duruma göre şimdiye kadar bu vazifeleri yapmakta olan Hasan Örengil'in federasyon ile alâkası kalmamıştır.

Hususi muhabirimiz
Cemal Saltık
bildiriyor

Günün Aynası

FUTBOL
★ Mithatpaşa
Fenerbahçe - Beşiktaş
Saat 14.00
★ Amatör küme maçları
VOLEYBOL
★ Spor ve Sergi Sarayı
Mümtaz Tarhan Kupası
(Kızlar arası)
Saat: 16.30 - 17.30
★ Teknik Üniversite
Lig Maçları
Saat 11.00 de
GÜREŞ
★ Fatih Güreş Kulübünde
Ömer Besim Kupası güreş müsabakaları
Saat 11.00.

Adalet galip 1–0

Ankara, 28 (Hususi) — İki maç yapmak üzere şehrimize gelen ADALET takımı ilk karşılaşmasını bugün Ankaragücü sahasında GENÇLERBİRLİĞİ'ne karşı yaptı ve 1-0 galip gelmeye muvaffak oldu.

Hakem Zülbahar Sağnakın idare ettiği ve 1500 seyircinin takip ettiği karşılaşmaya takımlar şu tertiplerle çıktılar:

ADALET: Selâhattin (Ömer) - Fahri, Nihat Selâhattin, Güngör, Ayhan, Erol III. B. Erol, Hüsamettin, Burhan, Mete.

Şinasi Ataman Umum Müdür oldu

Ankara 28 (Cemal Saltık bildiriyor) — Eski Beden Terbiyesi Umum Müdürü Nizamettin Kirşan'ın istifasından sonra bu vazifeyi vekâleten yapmakta olan Şinasi Ataman, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğüne asaleten tayin edilmiştir.